

SUMAR

2 | BLOCNOTES CNC

4 | ȘTIRI ON-LINE

6 | EVENIMENTE

8 | NOUTĂȚI DIN REGIUNI

10 | INIȚIATIVA PLUS

12 | SOCIETATE

14 | ACTUALITATE

16 | PROIECTE ÎN ACȚIUNE

18 | IMPACT MEDIA

20 | REDUCEREA RISCURILOR

22 | FORUM

Bugetul propunerii RM la runda a 6-a, faza a II-a a fost redus nesemnificativ

La 11 septembrie 2009 a avut loc ședința Consiliului național de coordonare a Programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control și profilaxie a tuberculozei (CNC TB/ SIDA), în cadrul căreia a fost discutată și aprobată cererea de continuare a finanțării la runda a 6-a a Grantului Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei (FG) (MOL-607-G03-H).

Propunerea de grant pentru runda a 6-a, faza I-a (componenta HIV) în Republica Moldova se implementează din ianuarie 2008 și se va încheia la 31 decembrie 2009 cu un buget aprobat de 6,411.072.00 dolari SUA. Continuarea fazei a II-a a propunerii de grant (perioada anilor 2010-2012) este aprobată de Fondul Global în urma evaluării performanței de impact și al progresului proiectului.

Propunerea de grant din partea Republicii Moldova la runda a 6-a a FG „Creșterea accesului la prevenire, tratament și îngrijiri în domeniul HIV/SIDA” se bazează pe trei obiective, focusate pe activități de prevenire, tratament, coordonare și parteneriat și are un buget estimativ de 15,940.711.00 dolari SUA. Din cauza crizei financiare mondiale, Fondul Global a solicitat ca această sumă să fie redusă cu aproximativ 10% (cerință înaintată tuturor statelor beneficiare de granturile sale). Astfel, membrii Consiliului național de coordonare, întruniți în cadrul ședinței, au avut sarcina de a examina propunerea de grant pentru faza a II-a în versiunea cu bugetul redus (activități și buget revăzut).

De menționat că specialiștii antrenați în procesul de revizuire a bugetului (circa 60 de persoane: 50% - sectorul guvernamental,

30% – sectorul civil și 20% - partenerii agențiilor internaționale) au reușit să opereze doar niște reduceri minore de 0,05%, ceea ce constituie aproximativ 4500 dolari. Prezent la ședința Consiliului, dl Nicolas Cantau, Managerul de Portofoliu al FG pentru RM a reiterat că Fondul Global ar putea accepta o reducere atât de neesențială și alocarea tuturor resurselor financiare, solicitate în propunerea inițială de grant, doar în cazul dacă acestea sunt absolut indispensabile pentru atingerea obiectivelor propuse.

Din 2003, de când țara noastră beneficiază de granturi din partea Fondului Global, Republica Moldova este considerată unul din cele mai reușite exemple de gestionare a resurselor financiare și atingere a indicatorilor de impact. Sperăm că acest punct forte va contribui la luarea unei decizii pozitive pentru țara noastră și acceptarea de către FG a propunerii de grant pentru faza a II-a în versiunea aprobată la ședința CNC.

Solicitarea de grant a RM la runda a 6-a a FG și procesul verbal al ședinței CNC pot fi găsite pe paginile web: www.ccm.md, www.aids.md și www.theglobalfund.org

Svetlana Plămădeală
Secretariatul CNC

O echipă multidisciplinară a OMS pentru problemele tuberculozei a vizitat Moldova

Scopul misiunii a fost de a evalua realizările Programului național de profilaxie și control al tuberculozei pentru anii 2006-2010, precum și de a oferi unele recomandări pentru îmbunătățirea situației epidemiologice în domeniul tuberculozei, care, potrivit unui studiu global (desfășurat în 2002-2007) este destul de alarmantă.

Misiunea a fost compusă din 10 experți, reprezentanți ai Biroului Regional OMS, precum și oficiali din partea Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei, KNCV, Organizației Internaționale pentru Migrație (Geneva), ONG „Path” (SUA), GLC, LSN Borstel.

Vizita s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Acordului bianual de colaborare semnat de Ministerul Sănătății și Organizația Mondială a Sănătății (OMS) pentru anii 2008-2009.

Delegația a fost condusă de Lucica Ditiu (OMS), care a menționat că „aceasta este una dintre cele mai mari echipe multidisciplinare care s-a deplasat într-o țară pentru a analiza problemele existente în domeniul tuberculozei și a identifica posibilitățile de depășire ale acestora”.

Agenda misiunii a inclus întâlniri de lucru cu oficialități de la Ministerul Sănătății, precum și un șir de vizite în teren (Spitalul de la Vorniceni, Asociația Medico-Teritorială Centru/Botanica/Buiuani (Chișinău), Spitalul Municipal de Tuberculoză, IMSP din raioanele Comrat, Ocnița, Nisporeni, Cantemir, Cahul, Rezina, Șoldănești, Bălți, Tiraspol), penitenciarul Pruncul și penitenciarul din Transnistria.

Un extras din raportul echipei OMS pe marginea misiunii în Moldova va fi publicat în ediția viitoare a revistei CNC TB/SIDA.

În perioada 7-11 septembrie în Republica Moldova s-a aflat în vizită o misiune multidisciplinară de experți ai Organizației Mondiale a Sănătății.

The Budget of the Round 6 GFTAM Proposal of the Republic of Moldova, Phase II, has been insignificantly reduced

Round 6 grant proposal, phase one (HIV component) in the Republic of Moldova is implemented in January 2008 and will be closed on December 31, 2009 with an approved budget of 6,441.072.00 USD. Continuation of phase II of grant proposal (2010-20102) is approved by the Global Fund after evaluating the impact performance and the project progress.

The Round 6 grant proposal for the Republic of Moldova on "Increase of Access to Prevention, Treatment and Care in the field of HIV/AIDS" is based on 3 objectives, focused on activities of prevention, treatment, coordination and partnership and has an estimated budget of 15,940.711.00 USD. Due to the global financial crisis, the Global Fund solicited that this sum be reduced by approximately 10% (request to all states beneficiaries of its grants). Thus, the members of the National Coordination Council participating within the meeting had the task to examine the grant proposal for phase II in the version with reduced budget (activities and budget revised).

It is worth mentioning that specialists involved in the process of budget revision (around 60 persons: 50% - governmental sector; 30% - civil sector and 20% - partners of international agencies) succeeded to operate minor cuts of 0, 05%

which is around 4500 USD. Mr. Nicolas Cantau, GF Portfolio Manager for the Republic of Moldova who was present at the meeting, reiterated that the Global Fund could accept such an insignificant cut and allocation of all financial resources, solicited in the initial grant proposal, only in case these are absolutely indispensable to reach the set objectives.

Starting with 2003 since our country benefits from GF grants, the Republic of Moldova is considered one of the best examples of management of financial resources and achievement of impact indicators. We hope that this strength will contribute to taking positive decisions for our country and acceptance by the GF of the grant proposal for phase II in the version approved within the NCC meeting.

The Round 6 grant proposal of the Republic of Moldova and the minutes of the NCC meeting could be found on the web pages: www.ccm.md, www.aids.md and www.theglobalfund.org.

Svetlana Plămădeală
NCC Secretariat

On September 11, 2009 there was a meeting of the National Coordination Council of National Programmes for Prevention and Control of HIV/AIDS/STIs for Control and Prevention of TB/AIDS (NCC on TB/AIDS), during which the participants discussed and approved the request to continue financing within Round 6 of the Global Fund to fight AIDS, TB and Malaria (GF) Grant (MOL-607-G03-H).

A Multidisciplinary WHO team on TB visited Moldova

The aim of the mission was to assess the achievements of the National Programme for Prevention and Control of TB for 2006-2010, as well as to give recommendations in order to improve the epidemiological situation in the field of TB, which is rather worrisome according to a global survey (carried out during 2002-2007).

The mission included 10 experts, representatives of the WHO Regional Office and representatives on behalf of Global Fund to Fight AIDS/TB and Malaria, KNCV, International Organisation for Migration (Geneva), "Path" NGO (USA), SNL Borstel.

The visit was made in accordance with stipulations of the Biannual Agreement of collaboration signed by the Ministry of Health and the World Health Organisation (WHO) for 2008-2009.

The delegation was guided by Lucica Ditiu (WHO), who mentioned that "this is one of the biggest multidisciplinary teams that visited a foreign country to analyse the existent problems in the field of TB and to identify possibilities to overcome them".

The agenda of the mission included working meetings with representatives from the Ministry of Health as well as a series of field visits (Hospital from Vorniceni, Medical-Territorial Association Centre/Botanica/Buiucani (Chisinau), Municipal Hospital on TB, Public Medical-Sanitary Institutions (PMSI) from districts Comrat, Ocnita, Nisporeni, Cantemir, Cahul, Rezina, Soldanesti, Balti, Tiraspol), "Pruncul" penitentiary from Transnistria.

Extract from the report of the WHO team on the mission in Moldova will be published in the next edition of the NCC bulletin.

During September 7-11 a multidisciplinary team of WHO experts visited the Republic of Moldova.

A III-a conferință privind SIDA, Moscova 2009

În perioada 28-30 octombrie 2009 la Moscova (Federația Rusă) a avut loc cea de-a treia conferință privind SIDA pentru țările din Europa de Est și Asia Centrală (EECAAC) cu genericul "Cooperarea regională: Unificarea eforturilor pentru accesul universal".

Evenimentul s-a desfășurat sub patronatul Guvernului din Federația Rusă și suportul UNAIDS, Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei (FG) și International AIDS Society în calitate de copreședinte al comitetului organizatoric.

Prima ediție a conferinței, ce a avut loc în 2006, a adunat circa 1600 delegați, reprezentanți din 50 de țări. Cea de-a doua ediție a conferinței (din 2008) a înregistrat peste 2000 de participanți din 52 de țări.

Scopul ediției curente a fost de a fortifica cooperarea regională și de a uni eforturile în combaterea HIV/SIDA pentru atingerea prevederilor Accesului Universal la prevenire, tratament și îngrijire HIV/SIDA.

În cadrul conferinței ca un fir roșu a fost recunoscută ideea că Accesul Universal nu include doar intervenții biomedicale, dar și justiție socială, drepturile omului, care pot contribui la reducerea stigmei și discriminării persoanelor infectate cu HIV și bolnave de SIDA, precum și de a ajunge la grupurile cele mai expuse riscului infectării cu HIV, inclusiv tinerii și consumatorii de droguri.

Delegația Republicii Moldova a numărat 40 de persoane și a inclus reprezentanți ai organizațiilor guvernamentale, neguvernamentale, religioase și agențiilor internaționale.

Conferință la tema HIV/SIDA

Asociația „Ajutorul Creștin din Moldova” în colaborare cu Agenția UNAIDS (oficiul din Moldova) și Alianța Internațională pentru HIV/SIDA din Ucraina au desfășurat la Chișinău o conferință internațională la tema „Răspunsul Bisericii la epidemia HIV/SIDA: aspecte teoretice și practice”.

În cadrul evenimentului, participanții au discutat despre rolul și poziția Bisericii în prevenirea și controlul infecției HIV/SIDA, identificarea acțiunilor eficiente de acordare a asistenței și suportului de care au nevoie persoanele infectate cu HIV și/sau bolnave de SIDA din partea slujitorilor clerului.

Prezent la deschiderea conferinței, dl Oleg Barbă, consultant în politici publice de sănătate (secretariatul CNC TB/SIDA) a reiterat necesitatea implicării cât mai active a structurilor religioase de pe teritoriul Moldovei în activitățile de profilaxie ale epidemiei pentru a reuși o acoperire cât mai largă a populației cu informații privind actualitatea problemelor ce țin de HIV și SIDA, necesitatea promovării în societate a unei atitudini tolerante față de persoanele cu statutul seropozitiv.

De remarcat că Biserica Ortodoxă din Moldova consideră necesară conlucrarea cu organizațiile statale, ministerele de resort și ONG-urile din domeniu, iar prin intermediul slujitorilor

se dorește implementarea unui șir de servicii sociale (pentru domeniul educației, protecției sociale și a sănătății etc.), care ar conduce la formarea unei atitudini compătimitoare, de înțelegere față de persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA.

Potrivit preoților, rolul lor constă în integrarea acestor persoane în viața bisericească, inițierea liturghiilor și rugăciunilor pentru aceste persoane, promovarea ideii că persoanele infectate cu HIV și bolnave de SIDA nu sunt periculoase pentru alți creștini-enoriași dacă sărută icoanele în biserică, participă la Sfânta Împărtașanie și alte practici legate de tradițiile bisericii creștine.

La eveniment au participat reprezentanți ai confesiunilor religioase, oficial înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova. Oaspete al conferinței a fost dna Elena Puric, reprezentat al Alianței Internaționale pentru HIV/SIDA din Ucraina.

Victoria Tataru
Secretariatul CNC TB/SIDA

Proiectul axat pe promovarea politicilor HIV/SIDA la locul de muncă în Moldova s-a încheiat

Evenimentul a avut drept scop prezentarea rezultatelor obținute pe parcursul celor trei ani de activitate, a deficiențelor întâlnite în realizarea obiectivelor propuse; identificarea bunelor practici în implementarea politicilor HIV/SIDA la locul de muncă și colectarea opiniilor, propunerilor și recomandărilor ce țin de prioritățile și necesitățile de dezvoltare ale acestui domeniu în Moldova.

Prezent la atelierul de finalizare a proiectului, **viceministrul Economiei și Comerțului, dl Sergiu Sainciuc**, a adus felicitări echipei Organizației Internaționale a Muncii (OIM/ILO GTZ), programului HIV/SIDA la locul de muncă (implementatorul proiectului), menționând că succesul proiectului este rezultatul unei acțiuni comune, a colaborării cu toți partenerii sociali naționali și internaționali implicați în promovarea politicilor ce țin de HIV/SIDA la locul de muncă. Dl Sainciuc a reiterat că la nivelul Ministerului Economiei și Comerțului (Guvernul RM) există un interes deosebit față de problemele HIV/SIDA și impactul pe care acestea îl pot avea asupra sferei muncii. În opinia sa, este îmbucurător faptul că activitățile inițiate în cadrul acestui proiect ulterior urmează să fie încadrate în viitorul Program național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA pe țară, ce va fi elaborat și aprobat.

Dl Sainciuc a lăsat să se înțeleagă că este familiarizat în detalii cu activitățile proiectului, așa cum personal a avut ocazia să participe la mai multe activități organizate pe parcursul celor trei ani. Dumnealui a menționat că a fost plăcut surprins să audă de fiecare dată mesaje în favoarea necesității de a promova acțiunile de profilaxie HIV/SIDA la locul de muncă

atât la nivelul colectivelor de muncă, de ramură, cât și la nivel național, în general. Dl S. Sainciuc a opinat că la moment în Republica Moldova există condiții foarte bune de continuare a activităților respective prin intermediul structurilor existente, care ar putea să se ocupe de promovarea practicilor bune în acest domeniu, de diseminarea cunoștințelor și distribuirea materialelor informative (Confederația Națională a Patronatelor, Confederația Națională a Sindicatelor, structurile de ramură, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și Inspecția Muncii), care au o relație directă cu angajatorii și angajații.

Elena Jidobin, coordonatorul național al Proiectului, a trecut în revistă cele mai importante etape de desfășurare a proiectului, evidențiind inițiativele de pionierat în acest domeniu în Moldova, cât și problemele care au fost identificate pe durata implementării proiectului. Printre dificultățile menționate se numără reticența celor mai mari companii de angajatori din țară la subiectul HIV/SIDA. Or, scopul proiectului "Implementarea politicilor și programelor de profilaxie HIV/SIDA la locul de muncă" a fost de a sensibiliza partenerii naționali privind necesitatea unor măsuri de profilaxie HIV/SIDA prin intermediul lumii muncii și acordarea asistenței în vederea organizării instruirilor necesare pentru reprezentanții guvernului, angajaților, angajatorilor, societății civile, mass media pentru a asigura o durabilitate eforturilor de profilaxie HIV/SIDA.

În context, Ala Lipciu, coordonatorul național al OIM/ILO în Moldova, și-a exprimat speranța că politicile HIV/SIDA la locul de muncă trebuie să devină o prioritate a viitoarelor strategii naționale pentru a implica actorii lumii muncii în eforturi durabile în scopul asigurării unei continuități a acțiunilor realizate și pentru a extinde experiențele bune la nivelul întregii țări. Chiar dacă proiectul "Implementarea politicilor și programelor de profilaxie HIV/SIDA la locul de muncă" (ILO/GTZ) s-a încheiat, dna Ala Lipciu a informat că Biroul regional coordonator al Organizației Internaționale a Muncii este în continuare deschis în Republica Moldova și personalul oficiului este dispus să răspundă oricăror solicitări legate de subiectul respectiv.

Reprezentanții organizațiilor naționale și internaționale, partenerii și beneficiarii proiectului, prezenți la eveniment, au mulțumit echipei pentru toate eforturile depuse în vederea elaborării și promovării primelor politici ce țin de abordarea HIV/SIDA și lumea muncii în Moldova și s-au pronunțat pentru necesitatea asigurării continuității acțiunilor inițiate.

**Informație de Victoria Tataru
Secretariatul CNC TB/SIDA**

Proiectul "Implementarea politicilor și programelor de profilaxie HIV/SIDA la locul de muncă" a finalizat la sfârșitul lunii septembrie 2009 printr-un atelier de lucru cu participarea partenerilor naționali și a beneficiarilor direcției ai proiectului.

Proiectul ILO/GTZ "Implementarea politicilor și programelor de profilaxie HIV/SIDA la locul de muncă" a fost lansat în R. Moldova în noiembrie 2006. Bugetul total al proiectului: 120 mii USD.

EVENIMENTE

Numai cu forțe comune putem obține succese în atingerea scopurilor propuse

În perioada 14-18 octombrie, la Berlin (Germania) s-a desfășurat o Reuniune de Nivel Înalt, axată pe evoluția medicinei, aplicarea realizărilor științei și asumarea angajamentelor politice pentru îmbunătățirea sănătății oamenilor din lumea întreagă. Delegația Republicii Moldova a fost prezentată de dl Vladimir Hotineanu, Ministrul Sănătății; dl Ion Ababii, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” și Alexandru Curașov, reprezentantul Ligii persoanelor care trăiesc cu HIV în Moldova.

Vladimir HOTINEANU
Ministrul Sănătății, Președintele CNC TB/SIDA

Prin ce a fost important acest Summit? Care au fost așteptările Dumneavoastră de la acest eveniment și care sunt principalele concluzii pentru Republica Moldova?

Reuniunea de Nivel Înalt care a avut loc pe data de 15 octombrie la Berlin, la care a participat și delegația Republicii Moldova, a fost organizată drept continuare a Dialogului de Nivel Înalt realizat în cadrul Forumului Ministerial cu privire la tuberculoză din anul 2007. În octombrie 2007 a fost adoptată Declarația de la Berlin privind Tuberculoza, ce stipulează angajamentul politic al țărilor membre din Regiunea Europeană a Organizației Mondiale a Sănătății de a întreprinde măsuri concrete și măsurabile de fortificare a prevenirii și controlului tuberculozei, în vederea îmbunătățirii sănătății populației la nivel național și regional.

Scopul întrunirii din acest an a fost de a reitera acele angajamente asumate prin adoptarea Declarației de la Berlin privind Tuberculoza și de a prezenta rezultatele obținute în acești doi ani în vederea controlului tuberculozei și infecției HIV/SIDA.

În cadrul Reuniunii au fost făcute prezentări privind tendința situației epidemiologice prin tuberculoză și HIV/SIDA în Regiunea Europeană, s-a făcut o trecere în revistă a politicilor și strategiilor de control al tuberculozei și infecției HIV/SIDA. Totodată, în cadrul întrevederii au fost purtate discuții cu reprezentanții organismelor internaționale în vederea identificării oportunităților de extindere a asistenței externe în domeniul controlului tuberculozei la nivel național.

Ce soluții pentru îmbunătățirea situației epidemiologice din țara noastră (în domeniul TB/SIDA) pot fi găsite la nivel național și de comunitate?

Ministerul Sănătății a elaborat și a pus în aplicare un șir de documente ce prevăd măsurile menite să prevină răspândirea

și să asigure controlul tuberculozei, principalul act fiind Legea privind controlul și profilaxia tuberculozei.

În Republica Moldova asistența ftziopneumologică este asigurată tuturor persoanelor după principiul de înscriere la medicul de familie.

Pentru diagnosticul precoce și oportun al tuberculozei în republică a fost creată o rețea optimă de laboratoare, care asigură accesul integral al populației la metodele contemporane de diagnostic al tuberculozei. Chimioterapia antituberculoasă modernă, care se bazează pe principiile administrării terapeutice standardizate, corect selectate, cu doze adecvate, sub supraveghere directă, pe o durată de timp suficientă – strategie recomandată de OMS pentru controlul TB (DOTS) și adoptată în Republica Moldova, se aplică în prezent pe întreg teritoriul republicii. Asigurarea cu preparate antituberculoase este de 100%, atât pentru formele clasice ale bolii, cât și pentru formele rezistente, medicamentele fiind procurate din sursele bugetului de Stat și ale Fondului Global. Întru motivarea personalului medical în depistarea precoce a infecției și realizarea tratamentului strict supravegheat al pacienților cu tuberculoză, începând cu anul 2007, a fost introdus sistemul de bonificație în asistența medicală primară. Totodată, salariul medicilor ftziopneumologi a fost majorat de aproximativ două ori.

La fel, au fost implementate și mecanisme de motivare a pacientului, în vederea creșterii aderenței la tratament și a ratei de succes a tratamentului. Suportul social pacienților, care fac tratament în condiții de ambulator este acordat din sursele Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. Totodată, din sursele Fondului Global sunt în derulare activitățile de suport social pentru pacienții cu tuberculoză rezistentă, aflați sub tratament DOTS Plus pe parcursul fazei de continuare. Organismele internaționale vor acorda și în viitor suport Republicii Moldova în domeniul controlului și combaterii tuberculozei.

Putem afirma, că principalele verigi în lupta cu această maladie funcționează la nivel. Totodată, pentru a asigura succesul activităților desfășurate, este nevoie de a atrage mai multă atenție prevenirii tuberculozei la nivel local – atât în familie, unde trebuie să se dea dovadă de responsabilitate personală pentru propria sănătate, cât și în instituțiile medicale, care ar trebui să îmbunătățească activitățile de depistare precoce a tuberculozei. Succesul luptei cu tuberculoza poate fi asigurat doar prin parteneriatul dintre medic și pacient, atât la etapa prevenirii maladiei, cât și în perioada tratamentului, întreruperea sau abandonarea căruia duc la apariția cazurilor de chimiorezistență, ceea ce agravează starea pacientului și creează pericol de răspândire a maladiei date.

De menționat că, tuberculoza este o maladie cu aspecte sociale multiple și implicarea societății (a ONG-urilor, sectorului public, comunității medicale) în combaterea și controlul acestei maladii prin acordarea suportului socio-medical pacienților și familiilor lor, prin activitățile de comunicare și informare despre impactul tuberculozei în familie și societate este la fel de importantă ca și tratamentul maladiei. Numai cu forțe comune putem obține succese în atingerea scopurilor propuse.

Redacția revistei aduce mulțumiri Serviciului de Presă al MS pentru ajutorul acordat la realizarea interviului.

“Эволюция медицины” – тема первого Всемирного саммита по вопросам здравоохранения

В саммите, организованном по инициативе Берлинского университета Charite и проведенном под патронажем канцлера Германии Ангелы Меркель и президента Франции Николя Саркози, приняли участие около 1000 представителей 70 стран. Политики, ученые и клиницисты самого высокого ранга, руководители международных организаций, представители медицинской и фармацевтической промышленности, гражданского общества на пленарных заседаниях и многочисленных симпозиумах обсуждали, как, объединив достижения науки и политическую волю, добиться реального улучшения здоровья населения во всем мире. Саммит по замыслу организаторов положил начало серии ежегодных аналогичных встреч на высшем уровне.

Одним из наиболее важных и заметных мероприятий саммита стал симпозиум «Двойная проблема или двойной успех? Объединяя вместе болезни и программы», который прошел 15 октября и был посвящен проблеме усиления контроля над туберкулезом и ВИЧ. В центре внимания участников симпозиума была работа по реализации Берлинской декларации по туберкулезу 2007 г., проведенная за прошедшее время в странах с высоким бременем туберкулеза.

22 октября 2007 г. участники Европейского министерского форума ВОЗ “Все против туберкулеза”, проходившего в Берлине, приняли Декларацию по туберкулезу, в которой эта болезнь характеризовалась как серьезная и возрастающая опасность для здоровья населения Европейского региона ВОЗ. Декларация содержала призыв к неотложным действиям с целью остановить и обратить вспять тревожную динамику заболеваемости туберкулезом, в том числе таких его форм, как туберкулез с множественной лекарственной устойчивостью и туберкулез с широкой лекарственной устойчивостью, развившихся как следствие неадекватного лечения туберкулеза. Декларация также отражала обязательство государств-членов ВОЗ и международных партнеров усилить политическую поддержку борьбы с этой болезнью и выделять больше ресурсов для контроля над ней и, в конечном итоге, для ее ликвидации. Участники форума решили, что ход работы по реализации Декларации будет подвергаться оценке на региональном уровне раз в два года, начиная с 2009 г.

Трудно было бы найти более удачное время и место для анализа работы по контролю над туберкулезом и ВИЧ в Европейском регионе ВОЗ, чем первый Всемирный

саммит по вопросам здравоохранения. Символическим можно считать то, что в свое время в университете Charite, которому в 2010 г. исполнится 300 лет, работал всемирно известный доктор Роберт Кох, открывший возбудителя туберкулеза. Присутствие на саммите министров здравоохранения и высокопоставленных должностных лиц из многих стран мира и их активное участие в работе симпозиума по туберкулезу и ВИЧ, дают основание надеяться, что борьба с этими заболеваниями все же станет приоритетным направлением программ общественного здравоохранения в мире.

Основная часть выступлений участников симпозиума по туберкулезу и ВИЧ была связана с ситуацией в странах Восточно-европейского региона и СНГ, в которых проблема распространения этих инфекций является особенно острой. Отмечалось, что туберкулез и ВИЧ усугубляют проблемы, вызванные экономическим кризисом, приводят к росту бедности и социальной отчужденности, особенно уязвимых групп населения. Особо были отмечены и вопросы распространения инфекции в связи с ростом миграции. Обсудив множество проблем, которые вызывает продолжающееся распространение туберкулеза и ВИЧ, участники симпозиума пришли к следующим выводам:

- **Туберкулез остается серьезной угрозой здоровью населения мира.**
- **Существует острая необходимость более активного участия гражданского общества в выработке политики, планировании и внедрении программ противодействия инфекциям ТБ и ВИЧ.**
- **Необходимы дополнительные финансовые средства для проведения исследований и реализации конкретных мер по борьбе с туберкулезом.** В 2009 г. Глобальный фонд для борьбы со СПИДом, туберкулезом и малярией выделил на программы по туберкулезу 3 млрд. долларов США, в то время как реальная потребность составляет 5 млрд.
- **«Доступ, доступ и еще раз доступ» - это ключевой фактор эффективности программ по контролю над туберкулезом и ВИЧ.**

В рамках симпозиума было проведено открытое заседание министров здравоохранения Болгарии, Германии, России, Молдовы, Турции, Беларуси и Украины (на фото слева направо). Главы министерств обменялись информацией о ситуации в данной области в своих странах, рассказали о реализуемых программах и планах на будущее.

Александр Курашов, участник саммита

«Эволюция медицины» - так была сформулирована тема первого Всемирного саммита по вопросам здравоохранения, состоявшегося в период с 14 по 18 октября этого года в Берлине. Республику Молдова на саммите представляли министр здравоохранения Владимир Хотиняну, ректор Государственного университета медицины и фармации Ион Абабий и представитель Лиги людей, живущих с ВИЧ, Александр Курашов.

Более детальную информацию о Всемирном саммите по вопросам здравоохранения см. на сайте: www.worldhealthsummit.org

Poți să rănești un suflet în câteva clipe, iar să-i întărești speranța nu-ți ajung adeseori ani de zile

Interviu cu Natalia Medvetki, specialist în serviciul de consiliere și testare voluntară (CCTV) din Cahul

Cum și-a început activitatea Cabinetul de consiliere și testare voluntară din Cahul?

Natalia Medvetki: Cabinetul de consiliere și testare voluntară din orașul Cahul este unul dintre cele 7 cabinete-pilot, deschise printre primele în Republica Moldova. Festivitatea de deschidere oficială a Cabinetului a avut loc în luna decembrie 2007 cu participarea directorului Centrului Medicilor de Familie – Alexandru Hadjioglo; conducătorului IMSPS Cahul – Victor Chistruga, șefului secției consultative – Profir Babără, specialiștilor de la Chișinău, reprezentanților mass media. CCTV se află în cadrul secției consultative a policlinicii din Cahul (str. Ștefan cel Mare 27, cabinetul 114, et. 1). Chiar dacă evenimentul de deschidere a fost unul festiv, ulterior, activitatea cabinetului a fost pereclitată de mai multe dificultăți, unele dintre ele ținând de neînțelegerea clară a scopului și a rolului acestui serviciu chiar și de către unii reprezentanți ai personalului medical, care au responsabilitatea să direcționeze pacienții la testare HIV/SIDA, hepatitele virale B și C. A fost nevoie de timp pentru ca informația despre activitatea cabinetului nostru și serviciile pe care le oferim să fie înțelese de cei din jur. Un prim pas în activizarea rolului CCTV a fost emiterea unui ordin intern, semnat de conducătorii SMF și IMSPS Cahul. Apoi, organizarea diferitor întâlniri cu medicii de familie și surorile medicale din satele raionului Cahul pentru explicarea rolului CCTV, necesitatea respectării confidențialității persoanelor care se adresează la aceste servicii pentru protejarea persoanelor HIV pozitive (în special, a celor nou depistate) de stigmă și discriminare. Deschiderea cabinetelor de consiliere și testare voluntară la HIV/SIDA, hepatitele virale B și C a fost motivată în primul rând de necesitatea stopării răspândirii acestor infecții în Moldova, precum și de acordarea suportului persoanelor nou depistate, în special, a celor infectate cu HIV, pentru a fi receptive la accesarea serviciilor medicale de care au nevoie și pentru a le ajuta să se integreze mai bine în societate.

Care sunt observațiile Dumneavoastră (în calitate de lucrător al cabinetului de testare și consiliere) privind accesarea de către populație a acestui tip de servicii?

Natalia Medvetki: Persoanele care se adresează la noi sunt direcționate în special de medicii specialiști și de medicii de familie. După vârstă – predomină contingentul de 19-24 ani și 25-34 ani, cele mai multe sunt femeile însărcinate, urmate de tinerii care pleacă la studii peste hotare. Efectuarea testului la HIV/SIDA este pe cât de facilă pentru unele persoane, pe atât de dificilă pentru altele, care nu au făcut niciodată un test la SIDA și, trăind o viață de X ani, nu și-au verificat niciodată statutul. Frica de a face un test și de a afla rezultatul „pozitiv” sau „negativ” rămâne a fi o piatră de încercare încă pentru mulți concetățeni de-ai noștri și aceasta și din cauza că în societatea noastră nivelul de informare, educare și înțelegere a diagnozei „HIV+” „seropozitiv”, „infectat cu HIV” este destul de scăzut. Necunoașterea căilor de transmitere a infecției, a metodelor de protejare, cunoștințele insuficiente despre HIV și SIDA ale unei anumite părți a populației conduc la crearea unei atmosfere de stigmă și discriminare, non-toleranță față de persoanele care sunt infectate cu HIV sau bolnave de SIDA. În final, adeseori aceste persoane sunt marginalizate chiar și de prietenii lor cei mai apropiați, rude, colegi etc. Susținerea acestor persoane în momentele de criză, acordarea ajutorului psihologic de care au nevoie, direcționarea la medicii specialiști după servicii calitative, la ONG-urile care activează în domeniu pentru un alt tip de servicii este o responsabilitate a lucrătorilor cabinetelor de testare și consiliere voluntară. Consilierea se face pre- și post-testare. Consilierea pre-testare are scopul de a pregăti persoana care dorește să facă testul la HIV/SIDA sau

hepatitele virale B și C (în cadrul unei discuții), informând-o despre caracteristicile generale ale infecțiilor. Consilierea post-testare se face, în special, persoanelor care sunt presupuse a fi „pozitive” adică „infectate cu HIV” sau bolnave de hepatită, conform rezultatelor analizelor/testelor efectuate. După repetarea testului la HIV și obținerea confirmată a rezultatului „pozitiv”, persoana este consiliată pentru a fi luată la evidența medicului infecționist, fiind pregătită să primească terapia antiretrovirală (dacă are nevoie, la indicația medicului infecționist), să fie optimistă, să desfășoare o activitate profesională și socială integră. Consilierea pre- și post-testare sunt foarte importante pentru a le ajuta persoanelor identificate „pozitive”, purtătoare de infecție să-și înfrunte mai ușor sentimentul de auto-condamnare pe care îl au în aceste situații, să-și biruie frica și să privească cu încredere în viitor. Singura mea observație o adresez angajaților acestor cabinete, care trebuie să fie niște persoane bine pregătite, să păstreze confidențialitatea pacienților săi și să contribuie la schimbarea mentalității și a comportamentului vizavi de HIV și SIDA în societate.

În opinia Dumneavoastră, ce ar trebui să facem ca numărul persoanelor care accesează serviciile de consiliere și testare la HIV și hepatite să crească în Moldova?

Natalia Medvetki: Cu regret, foarte puține persoane se adresează la CCTV din proprie inițiativă și situația, consider, nu e caracteristică doar raionului Cahul. Una din cauzele adresării scăzute a populației la acest tip de servicii ar fi că HIV/SIDA nu este conștientizată ca o problemă care îl privește personal pe fiecare – începând cu cel mai inteligent și bine situat material / financiar / profesional cetățean și terminând cu cea mai simplă femeie de la sat, care nu știe nimic despre HIV/SIDA pentru că a fost în relații sexuale doar cu un singur bărbat – soțul ei. Altă cauză ține de frica de a-i fi dezvăluit statul „HIV infectat”, deci, lipsa confidențialității. Or, auzim adeseori, „mai bine să nu știu nimic, decât să mă vorbească tot satul”. Trebuie de spus că această judecată nu este corectă, întrucât, cu cât mai precoce este depistată o infecție, cu atât posibilitatea de a menține starea de sănătate sub control este mai mare. Soluția este de a ridica nivelul de încredere a populației în acest tip de servicii, precum și în specialiștii care activează în domeniu. Aș vrea să mă adresez din nou lucrătorilor acestor cabinete de consiliere și testare, precum și personalului medical, activitatea căruia ține de domeniul dat, cu rugămintea să fie cât mai sensibile și receptive la starea clienților, să le asigure confidențialitatea și anonimatul. Or, poți să rănești un suflet în câteva clipe, iar să-i întărești speranța nu-ți ajung adeseori ani de zile.

În activitatea mea am întâlnit și momente îmbucurătoare, când ședințele de consiliere erau urmate de doleanțe de felul: „este un serviciu pentru fiecare”, „era bine dacă vă deschideți acum vreo 20 de ani”, „ar fi bine să existe astfel de servicii și prin sate” etc. Mă bucură și faptul că în Cahul numărul de persoane care se adresează la CCTV este în continuă creștere. Astfel, dacă în anul 2008 au primit consiliere - 1158 persoane, în trei trimestre ale anului 2009 - 1378 persoane și aceasta în condițiile în care ziua de lucru a fost redusă față de anul 2008 cu 2 ore. Deja se resimte necesitatea angajării încă a unui consilier și sper că pe viitor serviciul dat se va lărgi și mai mult, câștigând încrederea populației și o colaborare mai strânsă cu specialiștii în domeniu.

**Vă mulțumesc pentru interviu și Vă urez mult succes.
Victoria Tataru, jurnalist**

Кампания «Луиш Фигу и Кубок Мира за победу над туберкулезом» в Молдове

Идея была поддержана Stop TB Partnership, и 9 октября кампания стартовала. На протяжении двух месяцев волонтеры организации – студенты бельцкого Медицинского колледжа – проведут 100 спектаклей в школах и других учебных заведениях Бельц, Оргеева, Унген и близлежащих сел. Чтобы оценить эффективность такого развлекательного образования, зрителям спектаклей предлагается до и после них ответить на вопросы короткой анкеты, которая позволяет судить о том, как изменились их знания о туберкулезе.

К сожалению, Stop TB Partnership смогла предоставить для распространения ограниченное число комиксов – 1500 экз., поэтому Центр политики и исследований в здравоохранении (Центр PAS), консультировавший «Speranța Terrei» в период подготовки проекта, передал волонтерам дополнительно свыше 4000 экземпляров буклетов и брошюр о туберкулезе, в том числе о туберкулезе у детей.

Информационная кампания ориентирована прежде всего на подростков и молодежь. Ее целью является повышение уровня знаний этой группы населения о туберкулезе. А чтобы сделать информацию о заболевании интересной и притягательной, организаторы кампании разработали и издали на 11 языках мира красочный 16-страничный комикс, в котором команда «Остановить туберкулез» во главе с Луишем Фигу, сражается с командой «Туберкулезная инфекция».

Волонтеры «Speranța Terrei» предложили не просто распространять среди своих сверстников комиксы, но в театрализованной форме передать их содержание, суть которого – информация о симптомах туберкулеза и профилактике заболевания.

Уже первые проведенные спектакли показали, что подобная форма представления достаточно серьезной информации нравится молодежной аудитории. К руководителю «Speranța Terrei» преподавателю Медицинского колледжа Доре Родюковой обращаются с просьбами не только провести спектакли, но и подготовить аналогичные команды, которые затем будут работать в своих школах и колледжах.

Ирина Затушевская,
координатор информационной деятельности,
Центр PAS

Дополнительную информацию о кампании см.:
http://www.stoptb.org/figo/Luis_Figo_Stop_TB.asp

Неправительственная организация «Speranța Terrei» (Бельцы) стала участницей информационной кампании по туберкулезу, развернутой во многих странах мира Stop TB Partnership с участием знаменитого португальского футболиста Луиша Фигу. Выдающийся игрок, кумир сотен тысяч подростков и молодых людей во всем мире, считает, что знаменитые спортсмены могут привлечь внимание общества к проблемам, требующим немедленного решения. К их числу он относит и туберкулез, и потому он стал посланником этой организации.

Сделано больше, чем планировалось

Во время встречи обсуждались промежуточные итоги реализации проекта «Развитие потенциала молодёжи Молдовы и Приднестровья для участия в деятельности межсекторального социального партнёрства в области ВИЧ/СПИДа и практической работы по формированию навыков поведения у молодёжи и подростков».

Проект успешно внедряется уже второй год. В прошлом году главной задачей проекта было отобрать необходимое число волонтеров для дальнейшего обучения. В этом году волонтеры учатся вести уроки на тему ВИЧ/СПИД для своих сверстников (учащиеся старших классов, студенты колледжей и университетов) и реализуют на практике полученные знания.

Из выступлений участников встречи:

Людмила Унтура, координатор проекта:

В этом году мы значительно опережаем график внедрения проекта. По плану чтение лекций должно было начаться в сентябре, но нам удалось начать их уже в мае. На данный момент лекции прослушал 501 человек - 391 в Кишинёве и 110 в Приднестровье. Сейчас, мы являемся одной из немногих общественных организаций, которым Министерство образования разрешило читать лекции по тематике ВИЧ/СПИДа в учебных заведениях.

Для учителей был проведён круглый стол, в ходе которого обсуждался уровень их информированности о ВИЧ/СПИДе, методы, которые они используют для передачи информации своим ученикам. Для них была проведена презентация утверждённых уроков по профилактике ВИЧ, для того, чтобы они в дальнейшем могли сами использовать данный материал.

Ассоциация «Credința» выпустила специализированную брошюру для молодёжи и подростков о первичной профилактике ВИЧ – «Всё в твоих руках». Эта брошюра интересна тем, что в ней есть задания для самопроверки, которые позволяют закрепить пройденный материал. Было проведено много важных встреч с госструктурами, без партнёрства с которыми реализация проекта была бы невозможна.

Хотелось бы отметить, что мы по-прежнему привлекаем молодёжь к волонтерству в нашей организации, и

непосредственно в данном проекте. Чтобы добиться этого, мы сотрудничаем с большим молодёжным движением «Армии спасения», приглашаем учащихся после прочтения лекций, ведём работу по привлечению во время акций, таких как день памяти погибших от СПИДа, или Всемирный день борьбы со СПИДом. В прошлом году мы провели серию передач на радиостанции «Наше радио», во время которых приглашали молодых людей к нам обращаться как за помощью, так и в качестве волонтеров.

Одним из важных пунктов проекта является наличие тренеров и волонтеров с ВИЧ-положительным статусом. Они у нас есть, но во время тренингов и лекций мы не говорим об их статусе из-за проблем со стигмой и дискриминацией в нашей стране. Этих людей мы привлекаем при помощи сотрудников нашего кабинета по приверженности к АРВ-терапии в Республиканском кожнодиспансере, которые рассказывают посетителям кабинета о нашей деятельности и о том, что они могут делать в качестве волонтеров. По нашим данным, эту информацию получили 906 человек, и мы надеемся, что они в свою очередь распространят ее во всех районах.

Ольга Кильчевская, социальный работник, тренер волонтеров:

Тренинг прошли уже 2 группы волонтеров, в каждой из которых было по 4 человека из Приднестровья и 3 человека из Кишинёва. Сейчас начинают обучение ещё 2 новых волонтера из Кишинёва. У нас также прошли тренинг волонтеры по обмену – Йенни Эрикссон (Швеция) и Гриффин Волтзингер (США), которые на протяжении года успешно читали лекции в университетах и колледжах для студентов, изучающих или знающих шведский и английский языки.

Мы считаем, что лекции, организованные по принципу «равный-равному», очень полезны и необходимы. В ходе наших уроков, мы выяснили, что уровень знаний нашей молодёжи о ВИЧ/СПИДе оставляет желать лучшего. Учащиеся с радостью приняли новую информацию, так как для них было очень много новой и интересной информации.

Из комментариев волонтеров:

Для нас самым сложным всегда является вопрос «Есть ли среди вас ВИЧ-позитивный человек?» (Яна Михеева)

Поведение мальчиков на уроке отличается от поведения девочек. Мальчики более открыто высказывают своё мнение, но они часто агрессивно настроены и вступают в спор. (Людмила Посталовская).

Мы говорим о том, как следует предохраняться, и конечно же пытаемся изменить в процессе урока отрицательное отношение к ВИЧ-позитивным людям. (Михаил Попанага)

Было бы хорошо создать видеоролик о профилактике ВИЧ в Молдове, чтобы там была статистика, и реальные истории, потому что нам приходится использовать российские видеоматериалы, и ученики иногда говорят: «Так, это в России, а не у нас! У нас нет никакой эпидемии, нас вообще это не касается!» (Людмила Посталовская)

Варвара Каплуенко
Социальный работник
Ассоциация «CREDINȚA»

7 сентября 2009 г. в офисе НПО «Credința» прошла встреча руководителей и членов организации с представителями организаций-доноров SPI Forschung gGmbH и «BORDERNETwork» Цветиной Нейдзельман и Эльфридой Стефани

Вовлечение религиозных деятелей в борьбу с эпидемией ВИЧ/СПИДа

воспитывать в обществе толерантность по отношению к ним, участвовать в профилактической работе со своими прихожанами. Об эффективности семинара говорит тот факт, что при подведении его итогов большинство участников высказали мнение о том, что церковь должна быть способной принимать людей, живущих с ВИЧ, и уметь служить им. Была также проявлена инициатива провести ряд мероприятий, приуроченных к Всемирному дню борьбы со СПИДом, а это уже первые шаги для применения на практике полученных знаний.

Говорят участники семинара:

Пастор Игорь: «Для меня, как для пастора, информация, которую я получил о ВИЧ/СПИДе – импульс предпринять конкретные действия. Мы должны быть максимально информированы для оказания помощи людям, живущим с ВИЧ-инфекцией.»

Пастор Сергей: «Я узнал много нового и пришел к выводу, что церковь должна давать надежду и помогать жить человеку, независимо от его ВИЧ-статуса. Планирую говорить об этом со своими прихожанами, обсуждать проблему ВИЧ/СПИДа с молодежью...»

Участники семинара проявили большой интерес к проблеме ВИЧ-инфекции, активно обсуждали ее влияние на жизнь отдельных людей и общества в целом, а также те действия, которые могут предпринять служители церкви, чтобы оказывать поддержку ВИЧ-положительным людям,

Руслан Поверга

Председатель Альянса «For Better Life»

18-19 сентября 2009 г. Альянс „For Better Life“, при финансовой поддержке Moldavian Christian Aid и Международной ассоциации ISAAC, на территории базы отдыха «Одиссей» провел семинар для священнослужителей. Организаторы семинара ставили своей целью не только дать служителям различных конфессий знания в области ВИЧ/СПИДа, но и убедить их найти свое место в противостоянии эпидемии и помощи людям, чьи жизни она затронула.

A fost instituită agenția ONU pentru femei

UNAIDS salută adoptarea rezoluției de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite privind instituirea unei noi Agenții ONU pentru femei.

Directorul Executiv al UNAIDS, Dl. Michel Sidibé a menționat „Este un moment istoric în promovarea drepturilor femeilor și fetelor. UNAIDS va conlucra cu noua agenție pentru a promova accesul femeilor la sănătate și dezvoltare.”

Femeile sunt afectate în mod disproporțional de către epidemia SIDA. Mai mult de 60 la sută din persoanele care trăiesc cu HIV în Africa Subsahariană sunt femei și trei din patru tineri HIV infectați sunt reprezentantele sexului feminin. Inegalitatea de gen, abuzul sexual, violența, conflictul și sărăcia adesea sporesc vulnerabilitatea femeilor la HIV. În Asia, aproximativ 50 milioane femei sunt expuse riscului de a se infecta cu HIV din cauza partenerilor.

Protecția femeilor de infecția HIV și tratarea femeilor care trăiesc cu HIV poate stopa epidemia. Oprind femeile de a se infecta cu HIV și sporind accesul lor la tratament contribuim în mod direct la reducerea numărului copiilor născuți infectați cu HIV și a orfanilor.

Conlucrând cu noua agenție, secretariatul UNAIDS, împreună cu cosponsorii săi vor susține consolidarea capacității organizațiilor de femei pentru prestarea serviciilor critice de sănătate maternală și pentru copiii femeilor și fetelor la nivel primar și va aborda răspunsul la SIDA drept oportunitate pentru a stopa violența împotriva femeilor și fetelor în cadrul tuturor instituțiilor.

www.unaids.org

DDVR – 65 de ani de la fondare

Dispensarul Dermatovenereologic Republican (DDVR) a împlinit în luna septembrie curent 65 de ani de la fondare. Mesaje de felicitare și urări cordiale cu prilejul aniversării au primit angajații acestei IMSP în frunte cu medicul-șef dl Andrei Gherman din partea prietenilor dragi, a colegilor de breaslă, a reprezentanților diferitor instituții medicale de nivel republican și raional, a Universității de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, CNAM, CNMS, a Sindicatelor „Sănătate” și nu în ultimul rând, din partea Ministerului Sănătății.

Evenimentul a fost consemnat printr-o adunare festivă, în cadrul căreia cei prezenți au fost familiarizați cu activitatea serviciului dermatovenereologic din țară, realizările obținute pe parcursul celor 65 de ani de activitate și perspectivele de dezvoltare.

Dispensarul Dermatovenereologic Republican și-a început activitatea în vremuri de restriște (2 septembrie 1944), când răbufnirile războiului mai răsunau în plină putere la apus, iar în țară bântuia foamea, vagabondajul și sărăcia. Acești factori au contribuit la răspândirea bolilor contagioase și parazitare precum tifosul exantematic, malaria, scabia, sifilisul ș.a. Organizarea serviciului dermatovenereologic era condiționată atât de situația epidemiologică critică, cât și de necesitatea fortificării rețelei de instituții medicale ce au supraviețuit în timpul războiului.

Convențional, în aspect istoric, în funcționarea dispensarului se pot deosebi două etape: anii 1944-1986 – perioadă caracterizată prin peregrinarea instituției și a colectivului în diferite locuri, găsindu-și adăpost pe lângă Spitalul Clinic Republican, apoi în clădirea Spitalului Clinic Republican de Psihiatrie. Cea de-a doua perioadă își are începutul în anul 1986, când Dispensarul a trecut în edificiul de pe strada str. Costiujeni 5/1 (or. Chișinău), unde se află până în prezent.

Calea pe care a parcurs-o în cei 65 de ani este cu adevărat glorioasă. Din documentele vechi, care s-au păstrat de la constituirea instituției, aflăm că primii colaboratori ai Dispensarului (2 medici, 12 lucrători cu studii medii), inspirați mai mult de entuziasm în procesul de reformare a sistemului de asistență medicală au fost și primii arhitecți, edificatori ai

serviciului dermatovenereologic din țară, așa cum sistemul de organizare a asistenței dermatovenereologice elaborat în acea perioadă rămâne a fi actual și astăzi, pe parcursul timpului suferind doar ajustări evolutive.

La 20 aprilie 1945 și-a deschis ușile pentru vizitatori primul punct de profilaxie individuală a bolilor venerice cu activitate non-stop. Tot în acel an, se instituie asistența consultativă prioritară a bolnavilor îndreptați la tratament de către instituțiile medicale rurale.

Un an mai târziu (4 mai 1946), în cadrul dispensarului este organizat un serviciu metodic, care a fost inițiatorul organizării unor echipe formate din medici dermatovenereologi și asistente medicale pentru a acorda asistență specializată populației și suport lucrătorilor medicali în 19 teritorii ale republicii (județul Cahul - raioanele Comrat și Taraclia; jud. Bender - raioanele Bulboaca, Căușeni, Cimișlia; jud. Orhei - raioanele Criulieni, Bravicea și Susleni; raioanele Cărpineni și Leova).

În rezultatul unei activități asidue din partea tuturor specialiștilor dermatovenereologi, s-a reușit o performanță în ameliorarea situației epidemiologice a bolilor venerice (sifilisul, gonoreea) și a bolilor contagioase de piele. Astfel, în anul 1961 (comparativ cu anul 1950 de când dispunem de informație statistică) incidența prin sifilis s-a redus de 20 de ori, iar în anii 1987-1988 s-a atins nivelul mediu european. Respectiv s-a redus și incidența prin boli contagioase de piele.

La consolidarea serviciului dermatovenereologic din țară, un aport considerabil l-au adus figurile marcante, care s-au aflat în post de conducători ai Dispensarului: Igori Revin, Nicolae Oleinic, Galina Barbăneagră, Anatol Antoniev, precum și succesorii Vasile Bilic, Constantin Pasescic, Andrei Gherman, Viorel Calistru, care au contribuit și contribuie, la rândul lor, la prosperarea instituției.

O primenire evidentă a cunoscut Dispensarul în ultimii ani. A fost creată infrastructura necesară funcționării dispensarului în condiții optime. Instituția dispune de sursă proprie de apă potabilă și cazangerie autonomă, care permite asigurarea subdiviziunilor cu apă caldă și reglarea în timpul rece a temperaturii în încăperi în funcție de situația meteorologică. S-au realizat lucrări capitale de apropiere a condițiilor de lucru la nivelul standardelor contemporane pentru colaboratori și

bolnavii spitalizați. În toate secțiile cu paturi au fost reparate capital sălile de proceduri, unitățile sanitare. S-a schimbat radical aspectul și condițiile de lucru și tratament în secția dermatologie-copii. Recent au fost finisate lucrările de reparație capitală a blocului alimentar, a farmaciei și a secției consultative a Dispensarului. Lucrări de reparație s-au efectuat în laboratoarele și secțiile paraclinice și acest proces continuă permanent.

Dispensarul este o forjerie de pregătire a cadrelor medicale, baza clinică pentru instruirea studenților Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” și a Colegiului Republican de Medicină, în incinta instituției fiind amplasată catedra „Dermatovenerologie” a Institutului de Stat de Medicină/USMF „N. Testemițanu”.

În cadrul Dispensarului activează 193 de lucrători (31 medici, 56 asistente medicale și un personal tehnic de 106 persoane). Dispensarul dispune de 170 de paturi: 50 în secția pentru copii, 90 – în secția pentru adulți și 30 de paturi – destinate

tratamentului bolnavilor cu infecția HIV/SIDA. Odată cu organizarea secției specializate pentru bolnavii cu imunodeficiența umană, Dispensarul s-a încadrat activ în prestarea asistenței medicale persoanelor infectate cu HIV/SIDA.

Instituția oferă peste 100 tipuri de servicii medicale. Zilnic, circa 300 de persoane se adresează cu diverse probleme de sănătate.

Grație faptului că DDVR este promotorul noilor metode de tratament și diagnosticare a maladiilor, serviciul de laborator al instituției dispune de echipament tehnic performant, de ultimă generație, ce este unic în Republica Moldova. Printre posibilitățile performante ale instituției se numără aplicarea cu succes a metodei fizioterapeutice moderne, tratamentul cu raze Laser în dermatozele cronice, determinarea statutului imun al bolnavilor cu infecția HIV prin aplicarea citometriei de flux și a încărcăturii virale prin reacția polimerizare în lanț. Laboratorul Dispensarului reprezintă Centrul Republican de referință în diagnosticul infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS). Serviciul de laborator al Dispensarului corespunde cerințelor contemporane: laboratorul imunologic a fost dotat cu echipament pentru efectuarea testului TPHA sifilis și a testelor ELISA în infecțiile sexual-transmisibile (sifilis, chlamidioză, micoplasmoza), hepatitele virale etc., laboratorul clinic-biochimic utilizează analizoare hematologice și biochimice.

De menționat că unele lucrări de renovare și dotare ale Dispensarului au fost posibile datorită suportului acordat de partenerii naționali și internaționali: OMS, UNAIDS, UNICEF, UNFPA, Centrul PAS, Fundația Soros-Moldova, Asociația „Credința”, ONG „Viața Nouă” ș. a.

Instituția Medico-Sanitară Publică Dispensarul Dermatovenerologic Republican tinde să devină Centrul de Excelență al Republicii Moldova în asistența specializată a populației. La atingerea acestui scop va contribui dotarea instituției cu echipament diagnostic și curativ modern, implementarea în practică a realizărilor științei medicale și integrarea în sistemul de sănătate european.

Victoria Tataru

Vizită la Centrul de Reabilitare pentru UDI din Fălești

Centrul de Reabilitare din Fălești a fost creat în anul 2003 de către ONG „Lumina Vieții”. Programul de reabilitare se desfășoară în condiții de staționar. Centrul dispune de două locații (pentru bărbați și femei). Concomitent, Centrul de Reabilitare poate găzdui în jur de 25 de persoane (inclusiv lucrători). Reabilitarea utilizatorilor de droguri se face în baza programului „Drumul spre libertate”, implicând elementele de promovare a grupurilor de suport reciproc, consilierea, terapia prin muncă. Perioada minimă de reabilitare constituie 6 luni, după care doritorii pot rămâne încă pentru 6 luni în cadrul programului de dezvoltare a personalității, apoi încă pentru 6 luni în cadrul programului de adaptare socială. Persoanele care se află la reabilitare au vârsta cuprinsă între 15-60 ani. În perioada de la deschiderea Centrului, programul de reabilitare a fost acceptat de 150 de persoane, dintre care aproximativ 100 bărbați și 50 femei. Au finalizat cu succes procesul de reabilitare 50 persoane (30 bărbați și 20 femei.)

Vizita de studiu a fost organizată în cadrul proiectului “Consolidarea parteneriatelor între serviciile de asistență psiho-socială și programele de reducere a riscurilor din Moldova”, finanțat de Fundația Soros-Moldova și Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională.

<http://uorn.wordpress.com/>

Pe 24 septembrie 2009, Uniunea pentru prevenirea HIV/SIDA și reducerea noxelor din Moldova, în parteneriat cu Asociația de binefacere “Viața Nouă”, a organizat o vizită de studiu a persoanelor interesate (care activează în domeniul reducerea noxelor și asistența psiho-socială a utilizatorilor de droguri) la Centrul de Reabilitare din Fălești „Lumina Vieții”.

Alegeri sănătoase pentru tinerii din Moldova

Interviu cu Michael G. McKennett, director executiv CRS

Catholic Relief Services este o agenție umanitară internațională, care, începând cu anul 2009, este prezentă în Republica Moldova în domeniul prevenirii HIV/SIDA. Cum ați ajuns la această decizie și care sunt principalele segmente de intervenție pe care le acoperiți?

Prevenirea HIV/SIDA este o parte importantă a misiunii CRS și activitățile în acest domeniu se implementează în toate țările în care activăm. În Moldova, începând cu anul 2004, CRS s-a implicat în reducerea sărăciei în zonele rurale, în promovarea bunăstării sociale, în susținerea femeilor, combaterea traficului de ființe umane și în programe pentru tinerii din zonele rurale. Inițierea proiectului "Alegeri sănătoase pentru tineri" a fost un pas important pentru CRS în consolidarea asistenței pe care o oferim comunităților rurale, familiilor, femeilor și tinerilor. Proiectul are ca scop îmbunătățirea cunoștințelor și atitudinilor față de persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA, precum și promovarea unor comportamente sănătoase în rândul tinerilor din zonele rurale. Programul acoperă cele mai importante lacune în programele de prevenire HIV/SIDA (după cum au fost identificate de reprezentanții instituțiilor publice din Moldova în timpul discuțiilor cu CRS în 2008). Autoritățile respective ne-au confirmat, de asemenea, că noul program nu dublează eforturile depuse de alte organizații în acest domeniu.

În opinia Dumneavoastră, ce factori favorizează implementarea cu succes a proiectului lansat și ce factori pot fi considerați ca impedimente în realizarea sarcinilor propuse?

Prin "Alegeri sănătoase pentru tineri" ne propunem să creăm un mediu sigur pentru copiii, tinerii și femeile din zonele rurale. CRS întotdeauna și-a concentrat atenția asupra factorilor de risc, care afectează în mod negativ bunăstarea comunităților rurale. HIV/SIDA este unul dintre acești factori.

Printre punctele forte aș menționa că proiectul "Alegeri sănătoase pentru tineri" se bazează pe evaluarea necesităților și pe concentrarea eforturilor asupra lacunelor existente în programele de prevenire HIV, care au fost deja identificate de către principalii actori implicați. În plus, proiectul nostru funcționează doar în localitățile unde am primit autorizarea/disponibilitatea implementării acțiunilor CRS. Acești factori credem că vor contribui la viabilitatea eforturilor depuse. Cea mai mare provocare în atingerea obiectivelor propuse, posibil, va fi schimbarea atitudinilor în familiile din sectorul rural – schimbări, ce ar duce la îmbunătățirea comunicării dintre părinți și copiii lor. Comunicarea deschisă, care este foarte importantă pentru schimbarea comportamentului la copii și tineri, nu este o normă în familiile rurale. CRS rămâne optimist că riscurile legate de HIV/SIDA despre care vom comunica în timpul activităților noastre, vor servi drept catalizator pentru această schimbare de atitudine.

Din câte cunoaștem, printre partenerii Dumneavoastră se numără reprezentanții Autorităților Publice Locale (primăriile), instituțiilor educaționale (școlile), organizațiilor religioase (bisericele), ONG-urile din comunități. Cum ați reușit să stabiliți o relație de parteneriat cu aceste instituții în cadrul Proiectului de prevenire HIV/SIDA?

(întrebarea este adresată în contextul refuzului din partea unor membri ai societății - părinți, reprezentanți ai clerului - de a introduce cursul obligator „Deprinderi de viață” în curriculumul școlar în Moldova).

Din câte am fost informat, implementarea programelor ce țin de "Deprinderi de viață" în școlile din sate a eșuat din câteva motive. În primul rând, reprezentanții comunităților locale nu au fost consultați dacă doresc introducerea unui astfel de curs sau nu. În al doilea rând, acestora nu li s-au oferit suficiente posibilități de a participa la elaborarea programului de curs și a planului de implementare. Multe din inițiativele bune pot fi respinse de comunitate dacă nu se iau în considerație particularitățile culturale și religioase ale acestei comunități. CRS a evitat această problemă prin faptul că a mers direct în sate și a solicitat îndrumare. Acest lucru a permis părților interesate din comunitate să adapteze programul nostru la necesitățile din comunitatea lor.

Ce rezultate așteptați să obțineți la finele proiectului?

Obiectivele strategice CRS în cadrul proiectului "Alegeri sănătoase pentru tineri" sunt cât se poate de clare: până la sfârșitul proiectului dorim să vedem că tinerii din satele unde activăm știu să facă alegeri sănătoase pentru a se proteja de HIV și se bucură de un mediu, care susține alegerile sănătoase. Desigur, aceasta înseamnă că tinerii din satele partenere trebuie să aibă capacitatea de a face alegeri sănătoase și să influențeze pozitiv colegii lor. De asemenea, părinții și liderii din sat trebuie să ofere susținere tinerilor pentru ca ei să facă alegeri sănătoase.

Care este experiența CRS de implementare a proiectelor în domeniul prevenirii HIV/SIDA în alte țări ale lumii?

În prezent, CRS implementează peste o sută de proiecte HIV/SIDA în aproape 50 de țări ale lumii și este beneficiar al Planului de Urgență al Președintelui Statelor Unite pentru Asistență în prevenirea SIDA în 9 țări. CRS are la dispoziția sa resurse intelectuale importante, elaborate în cadrul organizației, care sunt utilizate la implementarea proiectelor locale, cum ar fi „Alegeri sănătoase pentru tineri”.

Ce considerați cea mai mare realizare a Dumneavoastră de până acum? Cui doriți să aduceți mulțumiri în acest sens?

Suntem foarte recunoscători pentru colaborare comunităților locale, precum și Centrului Național de Management în Sănătate pentru asistență și îndrumare. Referitor la cea mai mare realizare, aș dori să vă răspund peste un an. Mi-ar place să revenim la această discuție și sper să am mai multe noutăți.

Pe final, Vă rugăm să veniți cu un mesaj pentru cititorii noștri...

La fel cum virusul HIV amenință și slăbește sistemul imun al unei persoane, la fel și sărăcia, nedreptatea, violența și ura amenință unitatea lumii și slăbește capacitatea umanității de a răspunde la aceste amenințări globale. HIV și SIDA, malarie, traficul de ființe umane, tuberculoza afectează lumea din cauza incapacității oamenilor de a se uni pentru a le învinge. Un profet înțelept a descris umanitatea astfel: "Suntem frunze pe un copac și picături într-un ocean." Am fi la fel de înțelepți dacă ne-am aminti că HIV și SIDA și alte boli nu au nici un fel de hotare geografice, nu au vârstă și etnie, prosperă în degradare socială și ignoranță. Cu cât mai timpuriu vom conștientiza acest adevăr și vom începe să facem ceva pentru a schimba situația, cu atât mai multe șanse de supraviețuire vom avea pe această planetă.

Interviu de Victoria Tataru
jurnalist

Healthy Life Choices (HLC) for youth from Moldova

Catholic Relief Services is an international humanitarian agency that began activities in HIV/AIDS prevention in Moldova in 2009. How did CRS decide to get involved in the area of HIV and AIDS and what are the principal target groups of your project?

CRS has made HIV & AIDS prevention a major mission in all the countries in which it operates. In Moldova, CRS has been engaged in rural poverty reduction, livelihoods development, women's empowerment, anti human trafficking and rural youth empowerment programs since 2004. The issue of HIV & AIDS is a cross-cutting issue affecting all Moldovans. It was a logical next step to strengthen CRS assistance to rural communities, families, women and youth by undertaking the Healthy Life Choices (HLC) – the core of which is to prepare safe environments in which Moldova's rural children, youth and women may prosper and develop. The HLC has as its central goal the improvement of knowledge, awareness, and attitudes towards people living with HIV & AIDS and the promotion of healthy behaviors among rural youth. It directly addresses the most significant gaps in prevention identified by the members of the Moldovan government that CRS met with in 2008. Meetings with government officials also confirmed that the approach proposed here also will not duplicate the efforts of other organizations or government agencies.

In your opinion, what are some aspects of CRS' project that you think will most significantly contribute to its successful implementation, and what do you consider to be the most significant challenges to achieving the project's goals?

Through the HLC project, CRS wants to create healthy environment for children, youth and women from rural areas. CRS has been focusing its attention on those risk factors in rural communities which undermine the unity and well-being of the villages, their families and children. HIV & AIDS is clearly one of those factors. The strength of the HFC Project is based on a careful assessment and the targeting of known gaps in HIV & AIDS prevention identified by key stakeholders. Beyond that, the HFC project only operates in villages that want and invite CRS to help. These factors will improve the sustainability of efforts immeasurably. Perhaps the most difficult challenge to achieving project goals is the attitudes change that must occur within rural families that will result in improved communications between parents and their children. This type of open and intimate sharing and communication – critical for behavior change in children and youth – is not the norm in rural families. CRS remains optimistic that perils posed by the HIV & AIDS epidemic will serve as the catalyst for that change to happen.

As we know, among your project partners are: the Local Public Authorities (mayoralities), Education Institutions (schools) and Religion Organizations (Churches), NGOs from communities. How did you manage to establish the partner relationship with these institutions in the framework of HIV/AIDS prevention project? *(The question is addressed in the context of being refused by members of society (parents, representative of church) to introduce the subject "Life Skills Based Educations" in educational system in Moldova).*

As I was informed, early attempts to implement life skills type programs into villages seem to have failed for several reasons. First, the local stakeholders in communities were not consulted on whether they wanted such education or not; and, secondly, they were not provided a meaningful opportunity to participate in the design of the curriculum and the implementation plan to ensure that whatever was planned

was appropriate. Naturally, many of these well-intentioned early initiatives failed to consider the cultural and religious sensitivities of the local communities and often were met with opposition. CRS has avoided this issue by going directly to villages, seeking their advise and guidance, and permitting the local village stakeholders to tailor the program to the needs and sensitivities of the their community.

What results do you expect at the end of the Project?

CRS' strategic objectives in the HLC Project are clear: by the end of the project we expect to see youth in the villages that we collaborate with in make healthy choices to protect themselves against HIV and enjoy an environment supportive of healthy choices. Of course that means that youth in the partner villages must have the capacity to make healthy choices and influence their peers positively. It also means that parents and village leaders must support youth to make healthy choices.

What is CRS' experience in implementation HIV/AIDS prevention projects in other parts of the world?

Catholic Relief Services (CRS), as an international humanitarian agency, currently implements more than 100 HIV/AIDS projects in nearly 50 countries and is a recipient of the US Government President's Emergency Plan for AIDS Relief in nine countries. As such, CRS has developed substantial technical, in-house resources available to support projects such as the Healthy Life Choices for HIV Prevention among Rural Youth (HLC).

What is the biggest achievement CRS accomplished until now? Whom do you want to thank for this?

We are very grateful for the collaboration of local communities and the assistance and guidance of the Director and staff of the National Centre of Health Management. However, with your kind permission, we would like to postpone for one year the answer to the question „What is the biggest achievement CRS has accomplished until now?“ We would like to talk with you again about that, and I think it will be a much more interesting interview, because I hope will have more news.

Finally - one message for our readers...

Just as the HIV virus threatens and eventually weakens a person's immune system, so too do poverty, injustice, violence and hatred threaten the unity of the world and weaken humanity's capacity to respond to these global threats to its own well being. HIV & AIDS, malaria, human trafficking, and TB – to name a few – are only plaguing the world because of the world's relative inability to unite to defeat them. A wise prophet once described humanity in this way. He said: "We are the leaves of one tree and the drops of one ocean." We would be equally wise to remember that HIV & AIDS and other diseases know no national boundaries, do not respect politics, thrive on war and social decay, and are immune from economic crisis. Unlike most of us, they truly recognize just one human species. The sooner human beings think and operate in this way the better the odds of our survival on this planet.

Victoria Tataru
journalist

Interview with Michael
G. McKennett, Exevutive
Director of CRS

PROIECTE ÎN ACȚIUNE

În Moldova este în curs de implementare un proiect axat pe prevenirea HIV/SIDA în școlile profesionale

Reprezentanți ai Ministerului Educației, ai Biroului de Cooperare Tehnică al Germaniei (GTZ) din Kiev și Chișinău, GFA Consulting Group GmbH din Germania, Centrului de Training „CMB”, precum și directorii ai patru școli-pilot profesionale din Cahul, Ștefan Vodă, Florești și Alexăndreni (Sângerei) au participat în perioada 14-15 septembrie curent la un atelier de lucru în cadrul Proiectului „Prevenirea HIV/SIDA în Europa de Est”, componenta pentru Republica Moldova.

Proiectul este inițiat de Biroul de Cooperare Tehnică al Germaniei și implementat în Ucraina, Moldova și Belarus, unde, potrivit estimărilor specialiștilor, numărul cazurilor noi de infectare cu HIV/SIDA s-a dublat în ultimii 5 ani, rata de creștere a infecțiilor în Moldova și Ucraina fiind cea mai înaltă în regiune. Printre factorii ce conduc la menținerea unei situații epidemiologice nefavorabile în Moldova se numără fluxul sporit al migrației, lacunele din sistemul de învățământ, cunoștințele reduse privind căile de transmitere și metodele de profilaxie a infecției HIV în rândul populației din mediul rural.

În scopul de a spori nivelul de înțelegere al tinerilor vis-à-vis de aspectele ce țin de HIV/SIDA, proiectul își propune să consolideze comportamentele de prevenire a infectării cu HIV printre tinerii școlilor profesionale din Moldova. Astfel, prin intermediul acestui proiect, patru școli profesionale din Moldova vor întreprinde măsuri de prevenire a răspândirii HIV în rândul tinerilor prin includerea în programul curricular al unui curs axat pe promovarea modului sănătos de viață. Elaborarea și pilotarea noii curricule axate pe promovarea unui mod sănătos de viață va avea loc în școlile profesionale/vocaționale din or. Cahul (Școala profesională nr. 1), Ștefan Vodă, Florești și Alexăndreni (Sângerei), cu extinderea cursului respectiv (în cazul rezultatelor pozitive), la nivelul întregii țări.

Proiectul „Prevenirea HIV/SIDA în Europa de Est – componenta pentru Republica Moldova” este implementat de Biroul de Cooperare Tehnică al Germaniei în parteneriat cu Ministerul Educației din Moldova (partenerul principal în adoptarea curriculumului HIV/SIDA pentru școlile profesionale la nivel național), GFA Consulting Group GmbH, Germania și Centrul de Training „CMB”, care are rolul de agenție națională de implementare.

Atelierele de lucru sunt parte a proiectului respectiv și au drept obiective: stabilirea unui plan comun de lucru; discutarea măsurilor de durabilitate a proiectului; examinarea unor modele de curriculum, a instrumentelor și strategiilor de implementare. Următorul atelier cu participarea actorilor-cheie responsabili de acest domeniu va avea loc la începutul lunii decembrie 2009. Faza pilot a proiectului se va încheia în noiembrie 2010 cu finalizarea etapei de testare și pilotare a curriculumului axat pe promovarea unui mod sănătos de viață în toate cele patru școli profesionale selectate.

Mai multe noutăți despre desfășurarea acestui proiect găsiți pe site-ul www.cmb.md

Societatea civilă se implică în organizarea unei campanii privind HIV în Moldova

Circa 40 de reprezentanți ai societății civile au participat la un seminar de instruire la tema „Liderism privind HIV prin asumarea responsabilității”, organizat în perioada 21-23 octombrie la Chișinău de către Campania Globală împotriva SIDA (World AIDS Campaign) și Rețeaua Globală a Persoanelor care Trăiesc cu HIV (GNP+).

Scopul seminarului a fost de a susține societatea civilă în crearea platformei de organizare a unei campanii privind HIV cu accentul pe elementele de advocacy și lobby.

De menționat că pe parcursul următorilor doi ani, GNP+ își propune să colaboreze activ cu organizațiile neguvernamentale din Moldova în vederea explorării modului în care societatea civilă poate organiza activități de advocacy și lobby la nivel național, astfel ca liderii politici să țină cont de angajamentele asumate cu referință la HIV și SIDA și anume: asigurarea accesului universal la prevenire, tratament, îngrijire și sprijin persoanelor care trăiesc cu HIV până în anul 2010.

Vizitele experților internaționali au scos în evidență patru probleme prioritare pentru Republica Moldova, care pot deveni potențiale subiecte pentru activitățile de advocacy și campanii de informare privind HIV: migrația; introducerea în

curriculumul școlar a cursului obligator de deprinderi de viață; sporirea cheltuielilor guvernamentale privind răspunsul la epidemia HIV/SIDA; drepturile omului și HIV/SIDA.

Prin intermediul seminarului respectiv, dar și a activităților ulterioare planificate în cadrul proiectului inițiat de Campania Globală împotriva SIDA se urmărește sporirea nivelului de conștientizare a rolului societății civile în vederea asigurării realizării promisiunilor politice.

Seminarul de instruire i-a avut facilitatori pe Bianca Marks și Gregory Gray (experți World AIDS Campaign) și Marsel Kuzyakov (GNP+).

În scopul identificării domeniului ce poate constitui subiectul unei campanii de advocacy și lobby în Republica Moldova, pagina web a Consiliului (www.ccm.md) vă oferă posibilitatea să participați la un sondaj și să vă exprimați opinia ON-LINE la următorul link: <http://www.ccm.md/index.php?page=polls>

Victoria Tataru

Arta și cultura în promovarea cunoștințelor despre prevenirea HIV/SIDA

Proiectul include desfășurarea unui concurs la tema "Fii creativ – e în puterea ta să oprești infecția HIV", adresat tinerilor cu vârsta cuprinsă între 15-30 de ani. Concursul se desfășoară la câteva compartimente: prezentarea scenică, poster, simbolică unei campanii de comunicare. Doritorii de a participa la concurs au fost instruiți în cadrul a trei ateliere tematice „master-class”, moderate de profesorii Valentina Radenco (regizor-stilist, directorul Fundației Culturale „Artpodium”), Semion Zamșa (pictor, maestru în arte și membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova și Grigorii Bosenco (membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova, președinte al Uniunii Designerilor din Moldova).

Atelierele de „master-class” s-au desfășurat în incinta Muzeului Național de Arte Plastice din orașul Chișinău. La concursul de creativitate și-au anunțat participarea circa 250 participanți (tineri regizori, muzicieni, actori, dansatori, pictori, graficieni, designeri, decoratori, modelieri și croitori).

PROIECTUL ESTE O PREMIERĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ

Olga Osadci, director AFEW Moldova

Proiectul „Atragerea potențialului culturii și artei în activitatea de profilaxie și instruire în domeniul HIV și SIDA” este o premieră pentru țara noastră și, precum a menționat și doamna Luminița Drumea, Secretar adjunct al Comisiei Naționale UNESCO în Moldova, este o încercare de a testa cât de bine în Republica Moldova poate fi inițiată o acțiune de mobilizare a artei și culturii pentru profilaxia infecției HIV. Asemenea proiecte au fost implementate în mai multe țări și cele mai interesante inițiative sunt replicate la nivel regional și internațional.

În cadrul proiectului dorim să mobilizăm toate domeniile artei și culturii, astfel încât să vedem cine sunt cei mai activi ca ulterior ideile lor să fie transformate în niște proiecte de durată și impact. Așteptăm, bineînțeles, și autorii să vină cu contribuția lor în rezolvarea problemelor ce țin de epidemia HIV și SIDA – creativitatea ideilor, originalitatea materialelor prezentate, implicarea în acțiuni concrete. Odată ce pledăm ca toată societatea să fie atrasă în prevenirea HIV/SIDA și reducerea impactului acestui fenomen asupra populației, considerăm că potențialul artei și a culturii trebuie să fie valorificat și pus în serviciul societății.

După atelierele „master-class”, în cadrul cărora participanții au fost instruiți cum să realizeze o lucrare de calitate la tema concursului, urmează etapa de prezentare propriu-zisă a

creației proprii. Un juriu format din specialiști profesioniști din domeniul artei și culturii vor evalua lucrările prezentate individual de fiecare participant. Cele mai interesante momente vom încerca să le surprindem împreună cu postul MUZ TV, partenerii noștri, care vor mediatiza activitatea membrilor juriului și demonstrarea lucrărilor participanților prin realizarea unui clip video. Clipul va fi plasat pe mai multe site-uri și propus să fie votat ON-LINE „Pentru cea mai bună lucrare din concurs”. În baza voturilor sperăm să alegem cele mai bune 5 lucrări din 10 propuse, autorii fiind premiați în cadrul evenimentului din 30 noiembrie dedicat Zilei de 1 decembrie – Ziua Internațională de combatere a SIDA. Mai adăugăm că cele mai originale lucrări ale concursului vor fi publicate într-o broșură, ce va fi distribuită gratuit pe teritoriul Republicii Moldova și peste hotare. În acest fel, Moldova va prezenta prima sa experiență în acest domeniu la nivel internațional.

Semion Zamșa, pictor, maestru în arte, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova

Personal m-am implicat pentru prima dată într-un concurs de acest fel. Îl consider foarte important și am anunțat deja și temă de curs la facultatea „Arte plastice” de la Universitatea „I. Creangă”. Chiar dacă în societatea noastră se pare că este informație suficientă despre HIV/SIDA, cu regret, încă puțin se discută, se comunică la subiectul dat. Or, arta, cultura sunt niște instrumente perfecte pentru transmiterea mesajelor și încurajarea unui dialog la tema pe care o abordăm.

Grigorii Bosenco, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova, președinte al Uniunii Designerilor din Moldova

Pe lângă aspectul de creație – a desena, a picta, a învăța să gândești și să exprimi ceea ce simți, concursul respectiv are și un scop practic – îi face pe tineri să se informeze mai bine despre infecția HIV și maladia SIDA; să promoveze un mod sănătos de viață și să aibă un comportament inofensiv; să comunice mai mult la acest subiect și să adopte o atitudine de toleranță și nediscriminare pentru persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA.

Informație pregătită de Victoria TATARU

În perioada octombrie-decembrie 2009, Fundația SIDA Est-Vest (AFEW) în parteneriat cu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Comisia Națională UNESCO în Republica Moldova și cu suportul financiar al oficiului UNESCO din Moscova implementează proiectul „Atragerea potențialului culturii și artei în activitatea de profilaxie și instruire în domeniul HIV și SIDA” în Moldova.

Как писать о ВИЧ/СПИДе?

СПИД Фонд Восток-Запад (AFEW) провел в Тирасполе тренинг «Как писать о ВИЧ/СПИДе» для журналистов Приднестровья

Представители СМИ левобережных городов и районов познакомились с историей эпидемии, ее особенностями на современном этапе, путями передачи ВИЧ-инфекции и возможностями терапии. Большая часть тренинга проводилась в интерактивной форме, что позволяет преодолеть пассивность слушателей и способствует лучшему усвоению информации. Тренеры - специалисты регионального офиса AFEW, расположенного в Киеве, уделили особое внимание бытующим в обществе, а значит и среди журналистов, стереотипам, связанным с инфицированием ВИЧ, правильному использованию специальных терминов и других лексических средств, необходимому для того, чтобы не стигматизировать и дискриминировать те или иные группы населения и людей, живущих с ВИЧ.

Участники тренинга с интересом встретили выступление сотрудника тираспольского СПИД Центра П. Олиевского, который рассказал о специфике распространения ВИЧ в Приднестровье, в частности о том, что в последние годы

регистрируется все больше случаев инфицирования ВИЧ в сельской местности. Специалисты связывают это с трудовой миграцией населения и прогнозируют появление еще одной уязвимой группы населения – «дети улиц», поскольку все больше детей остается либо вообще без попечения взрослых, либо на попечении бабушек и дедушек, которые далеко не всегда способны контролировать поведение детей и подростков.

Ряд тем, внесенных в программу тренинга, особенно связанных с так называемой политкорректностью журналистских материалов, вызвал горячие споры, что говорит о его актуальности. Подводя итоги тренинга, его участники отметили, что почерпнули для себя много нового и полезного, и предложили, чтобы при проведении подобных мероприятий в будущем, больше внимания уделялось местным проблемам, выступлениям местных специалистов.

Луиза Лавр, участница тренинга

Центр PAS проводит информационную кампанию о туберкулезе в Глодянском районе

5 ноября на встрече с членами районного совета и примарами сел района был дан официальный старт информационной кампании по туберкулезу для жителей Глодянского района. Кампания продлится 2 месяца, и будет включать в себя информационные встречи с жителями Глодян и наиболее крупных сел района, тренинги для медицинских работников, распространение информационных материалов, демонстрацию по местному телевидению видеоклипов о туберкулезе и специально подготовленных передач.

Глодянский район – один из районов с наиболее высоким уровнем заболеваемости туберкулезом. На протяжении 2006-2008 гг. число новых случаев заболевания было достаточно большим, но стабильным. В 2009 г. этот показатель резко пошел вверх. И хотя этому есть объяснение, нельзя сбрасывать со счетов и слабую информированность населения о симптомах заболевания, мерах его профилактики, необходимости проведения правильного и полного курса лечения. Поэтому руководители местной администрации и медицинских

учреждений с благодарностью восприняли предложение Центра PAS о проведении в районе информационно-просветительских мероприятий для различных групп населения, в первую очередь – для молодых людей. Представление предстоящей кампании неожиданно превратилось в оживленную дискуссию о положении дел с туберкулезом в районе и мерах, которые должны были бы предприниматься, но не предпринимались. В итоге председатель района г-н Ион Мовилэ принял решение через месяц обсудить на заседании районного совета с участием примаров всех населенных пунктов ситуацию с заболеваемостью туберкулезом и оказанием поддержки больным и их семьям. До заседания прокурор района, так же присутствовавший на встрече, поручил членам комиссии по правам детей провести проверку условий жизни детей в семьях больных туберкулезом.

*Ирина Затушевская
Координатор информационной деятельности
Центр PAS*

Premiul „Panglica roșie” de Ziua Mondială de combatere a SIDA

Pentru a marca Ziua Mondială de combatere a SIDA (1 decembrie), Programul Comun al Națiunilor Unite privind HIV/SIDA (UNAIDS) în Moldova, susținut de echipa de lucru ONU privind HIV/SIDA și Campania Globală împotriva SIDA (WAC) în Moldova organizează un concurs pentru a premia cele mai bune și valoroase inițiative din partea persoanelor și organizațiilor în cadrul răspunsului național la HIV/SIDA.

În cadrul concursului pot participa toți cetățenii Republicii Moldova, prin intermediul nominalizării persoanelor sau instituțiilor/organizațiilor guvernamentale, non-guvernamentale, ce sunt implicate în cadrul răspunsului național la SIDA. Persoana/organizația care acumulează un număr mai mare de nominalizări va fi premiat. Rezultatele concursului vor fi făcute publice pe parcursul decernării Premiului „Panglica roșie”, ce va avea loc cu ocazia Zilei Mondiale de combatere a SIDA, marcată la 1 decembrie curent. Nominalizările pot fi efectuate până la 19 noiembrie curent.

Nominalizările pot fi efectuate la două categorii:

Persoanele care se implică în răspunsul național la HIV/SIDA și demonstrează atitudine extraordinară vis-a-vis de persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA

1. Cel mai bun medic infecționist
2. Cel mai bun medic practicant
3. Cel mai bun lucrător social
4. Cel mai bun preot/pastor
5. Cel mai bun activist

Organizațiile/instituțiile guvernamentale și non-guvernamentale care sunt cele mai implicate în cadrul răspunsului național la HIV/SIDA și demonstrează atitudine extraordinară vis-a-vis de persoanele care trăiesc cu HIV/SIDA

1. Cea mai bună organizație/instituție care activează în domeniul comunicării și prevenirii HIV
2. Cea mai bună organizație/instituție care lucrează cu grupurile vulnerabile
3. Cea mai bună organizație/instituție care asigură acces la îngrijiri și suport pentru persoanele care trăiesc cu HIV
4. Cea mai bună organizație/instituție care lucrează cu tinerii în domeniul HIV/SIDA
5. Cea mai bună organizație a sectorului privat care promovează și implementează politici la locul de muncă privind HIV/SIDA.

Nominalizările pot fi efectuate până la 25 noiembrie on-line prin intermediul website-ului www.aids.md/wad/ (www.aids.md/ro/wad/) sau transmise prin poștă la următoarea adresă: UNAIDS Moldova, bir. 26, str. Sfatul Țării 27, Chișinău, Republica Moldova, MD-2012.

Pentru informații suplimentare, Vă rugăm să contactați:

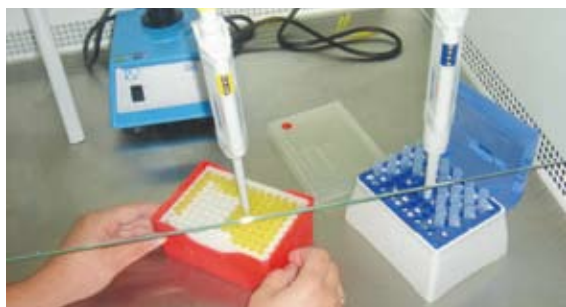
UNAIDS Moldova, Violeta Bunesco, asistent în comunicare
tel.: 22 37 71, e-mail: BunescoV@unaid.org

Campania Globală împotriva SIDA, Elena Jidobin, consultant național, tel.: 068 12 12 15, e-mail: ejidobin@gmail.com

Panglica roșie reprezintă simbolul global al mișcării împotriva SIDA. Premiul „Panglica roșie” va fi acordat pentru a onora cele mai bune inițiative de implicare a persoanelor și comunităților în reducerea răspândirii HIV/SIDA la nivel național.

Rezultatele celei mai extinse testări a vaccinei contra infecției HIV sunt încurajatoare

Rezultatele studiului reprezintă un progres științific semnificativ și sunt prima demonstrație că o vaccină poate preveni infecția HIV în rândul populației adulte. Cele două Agenții ONU felicită atât cercetătorii, sponsorii, cât și voluntarii testării pentru rezultatele încurajatoare pe care le-au atins.

Rezultatele studiului vaccinei contra HIV, RV144, ce evidențiază un procentaj de eficacitate în prevenirea infecției HIV estimat la 31,2%, sunt cu caracter moderat de protecție. Oricum, aceste rezultate au dat speranțe în domeniul cercetării vaccinei contra infecției HIV și au făcut promisiuni că o vaccină sigură și eficientă contra infecției HIV poate deveni disponibilă pentru populația de pretutindeni, în special pentru cei care au nevoie de o asemenea vaccină. Pe parcursul testării vaccinei nu a fost identificat nici un aspect care ar prezenta nesiguranță.

Totuși, mai rămâne multe de întreprins de către cercetătorii principali și grupul extins de colaboratori internaționali pentru a analiza datele obținute pe parcursul testării, a înțelege durata protecției și a cartografia următorii pași. Licențierea nu va putea deveni posibilă în timp doar în baza rezultatelor studiului prezent și rămâne de văzut dacă două componente specifice ale vaccinei în acest regim particular vor fi aplicabile în alte părți ale lumii cu baze diferite genetice și diferite sub-tipuri ale infecției HIV, ce determină diferite sub-epidemii regionale. Odată ce vaccina contra infecției HIV va deveni disponibilă, va fi nevoie de acceptul universal al tuturor persoanelor aflate în necesitate.

OMS și UNAIDS au inițiat susținerea acestui test cu 18 ani în urmă, în 1991, când Tailanda a fost recomandată în calitate de stat sponsorizat de către OMS în pregătirea către testarea vaccinei contra infecției HIV și dezvoltarea Planului Național de Vaccinare contra SIDA. În particular, OMS și UNAIDS, prin intermediul Consiliului privind Vaccina contra HIV (VAC), au acordat suport tehnic și recomandări în mod continuu pentru revizuirea, aprobarea și implementarea protocoalelor de testare RV144. În 2006, VAC a efectuat evaluarea externă a testării, examinând diverse aspecte etice și probleme asociate cu comunitatea: evaluarea a demonstrat că testarea era condusă la cel mai înalt nivel științific și standarde etice și cu participarea activă a comunității.

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) și Programul Națiunilor Unite privind HIV/SIDA (UNAIDS) sunt optimiste vis-a-vis de rezultatele anunțate referitor la testarea unei vaccine contra infecției HIV.

REDUCEREA NOXELOR

Parteneriat între serviciile de reabilitare psiho-socială și programele de reducere a riscurilor

În perioada mai-octombrie 2009, Asociația Obștească „Uniunea pentru prevenirea HIV/SIDA și reducerea noxelor din Moldova” în parteneriat cu Asociația de binefacere „Viața Nouă”, cu suportul Fundației Soros-Moldova și a Agenției Suedeze pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională au implementat proiectul “Consolidarea parteneriatelor între serviciile de reabilitare psiho-socială și programele de reducere a riscurilor din R. Moldova”.

Scopul proiectului a fost de a crea un spațiu unic și o abordare conceptuală unică de acordare a asistenței calitative persoanelor dependente de droguri, prin intermediul programelor de reducere a riscurilor în R. Moldova și a programelor de reabilitare psiho-socială. Proiectul a contribuit la cunoașterea mai bună a activităților acestor două domenii, înțelegerea esenței serviciilor oferite beneficiarilor, definirea și aplicarea unui mecanism viabil de referire a persoanelor dependente de droguri în cadrul programelor sus-menționate.

În perioada de referință a fost făcut un schimb util de experiență și transfer de bune practici între domenii, au fost elaborate mecanisme de interacțiune și cooperare, au fost desfășurate activități care au condus la îmbunătățirea pregătirii profesionale a personalului. Formele de lucru în cadrul proiectului le-au constituit atelierele de lucru cu participarea reprezentanților ambelor domenii, o masă rotundă cu participarea specialiștilor de la Dispensarul Republican de Narcologie și alte instituții ce activează în domeniu, vizite de studiu în teren, elaborarea atlasului serviciilor adresate persoanelor dependente de droguri în R. Moldova.

Proiectul respectiv a pus fundamentul creării unei alianțe strategice între organizațiile celor două domenii, care în prezent este menținută prin comunicare regulată, transparență între organizații, consultări reciproce, informare, referire de beneficiari. Important este și faptul că membrii acestei alianțe nu sunt doar colectivele organizațiilor implementatoare, ci toate organizațiile ce activează în domeniul reducerii riscurilor și reabilitarea psiho-socială de pe teritoriul Moldovei.

Un impact de durată al proiectului sperăm să fie pregătirea terenului pentru integrarea serviciilor de reabilitare adresate persoanelor dependente de droguri în programele de reducere a riscurilor și vice-versa, prin intermediul mecanismelor de interacțiune și cooperare, identificate și dezvoltate pe parcursul proiectului.

Programele de reducere a riscurilor sunt implementate în R. Moldova începând cu anul 1997. Actualmente aceste programe sunt organizate în toate localitățile, unde fenomenul consumului drogurilor reprezintă o problemă, ce cauzează răspândirea infecției HIV în mediul utilizatorilor de droguri injectabile.

O concluzie a echipei de implementare a proiectului a fost recunoașterea ideii că programele de reducere a riscurilor și programele de reabilitare psiho-socială au unele particularități comune, dar și unele diferențe. Astfel, conceptele ideologice ale acestor două domenii au creat condiții pentru apariția anumitor stereotipuri, dogme și mituri, care creează rezistențe în calea cooperării între serviciile de reducere a riscurilor și a celor de reabilitare, în vederea unirii eforturilor pentru prestarea unui pachet comprehensiv de servicii persoanelor dependente. Îmbunătățirea situației la acest capitol a fost un deziderat, pe care ne-am propus să-l atingem în cadrul acestui proiect.

Ala Iațco, președintele UORN

Сотрудники реабилитационных центров и волонтеры учатся работать с ПИН

Первый модуль семинара был проведен 20-24 апреля 2009 г. В ходе него участники – сотрудники реабилитационных центров и волонтеры – разработали план своей работы на полгода. Нынешний семинар преследовал цель не только дать его участникам дополнительную информацию о ВИЧ/СПИДе, но и проанализировать, как были выполнены эти планы, что удалось, а что нет, выяснить, с какими препятствиями столкнулись участники и как их можно избежать в будущем.

Среди вопросов, обсуждавшихся на сентябрьском семинаре, - «Новости об АРТ в Молдове», «Дискордантные пары, ВИЧ и вопросы рождаемости», «Сопутствующие инфекции ВИЧ и гепатитов В и С», «Стресс и сгорание». Участники семинара получили руководство по работе с ВИЧ-положительными людьми для руководителей реабилитационных центров, религиозных и СПИД-сервисных организаций «Жизнь продолжается». Важной частью семинара стала подготовка и обсуждение планов работы на следующие полгода.

Из оценочных анкет участников семинара

Ян: «Я считал себя хорошо информированным о ВИЧ и СПИДе, но во время семинара понял, что мне еще есть чему учиться. Узнал много нового, полезного, особенно об опыте других, сумел подготовить хороший план работы».

Наталья: «Я рада, что имела возможность участвовать в семинаре, так как не только получила много новой важной информации, но и познакомилась с коллегами, смогла разработать и успешно реализовать достаточно интересный и, как мне кажется, важный проект. Это стало для меня стимулом продолжать работу с ВИЧ-положительными людьми.»

*Руслан Поверга
Председатель Альянса «For Better Life»*

В период с 14 по 18 сентября 2009 г. Альянс «For Better Life» провел второй модуль семинара по проблемам ВИЧ/СПИДа для людей, вовлеченных в процесс социальной реабилитации потребителей инъекционных наркотиков (ПИН).

Началась реализация проекта «Усиление контроля над туберкулезом с множественной лекарственной устойчивостью»

помощи, от которых во многом зависит приверженность к лечению пациентов с обычными формами туберкулеза. Мы рассчитываем, что это позволит уменьшить число отказов от лечения или случаев прерывания его, что, как известно, является одной из причин появления МЛУ-ТБ. Много внимания будет уделено контролю над инфекцией, который необходим для того, чтобы предотвратить случаи внутрибольничного инфицирования МЛУ-ТБ как пациентов, так и медицинских работников.

Кор.: Что будет предпринято для реальной помощи пациентам с МЛУ-ТБ?

В.К.: Прежде всего, мы планируем значительно увеличить число пациентов, охваченных лечением. Всего за период действия проекта будет пролечено 2700 пациентов, в том числе – 10% из пенитенциарных учреждений. Чтобы обеспечить приверженность пациентов к лечению, будут созданы специальные группы консультантов, включающие медицинского и социального работников и психолога. Они должны будут обеспечивать своеобразное сопровождение пациента на протяжении всего периода его лечения, который для данной формы заболевания составляет 24 месяца и более. Кроме того, предусматривается возмещение пациентам транспортных расходов, связанных с лечением, распределение продовольственных и гигиенических пакетов.

Кор.: Будут ли привлечены к реализации проекта какие-либо другие организации, кроме основных реципиентов?

В.К.: Да. Центр PAS уже подписал контракт с неправительственной организацией «Carlux», располагающей хорошим опытом работы с больными туберкулезом именно в плане организации их поддержки. «Carlux» будет отвечать за создание и работу групп консультантов, которые я упоминал, а также за распределение продовольственных и гигиенических пакетов и возмещение транспортных расходов пациентов.

Снеж. кор.: Buletin Informativ

Кор.: Какие компоненты включает в себя новый проект и кто является основным реципиентом гранта Глобального фонда?

В.К.: Основных реципиентов два – подразделение по координации, внедрению и мониторингу Министерства здравоохранения (UCIMP) и Центр политики и исследований в здравоохранении (Centrul PAS). Проект включает в себя такие компоненты как укрепление менеджмента МЛУ-ТБ; наблюдение за лекарственной устойчивостью; совершенствование диагностики случаев лекарственно устойчивого туберкулеза; лечение лекарственно устойчивого туберкулеза; поддержка пациентов с лекарственно устойчивыми формами заболевания.

Кор.: Что подразумевается под укреплением менеджмента МЛУ-ТБ?

В.К.: Если охарактеризовать этот компонент в общем, то это - обучение всех медицинских работников, связанных с диагностикой и лечением лекарственно устойчивого туберкулеза, начиная от персонала лабораторий и заканчивая врачами-фтизиатрами, непосредственно ведущими больных. Всего пройдут обучение 200 человек. Обучение будет проводиться как в Молдове, так и в Латвии и России. Помимо этого мы планируем провести тренинги по МЛУ-ТБ для 1200 работников первичной медицинской

1 октября в Молдове стартовал проект, заявку на финансирование которого Национальный координационный комитет направил Глобальному фонду для борьбы со СПИДом, туберкулезом и малярией в рамках 8-го раунда. Основная цель проекта, рассчитанного на период 2009-2014 гг., - обеспечить доступ к диагностике и лечению туберкулеза с множественной лекарственной устойчивостью (МЛУ-ТБ) всем нуждающимся в этом. На вопросы нашего корреспондента о проекте ответил координатор программ по туберкулезу Центра политики и исследований в здравоохранении, доктор медицины Валериу Круду.

Parteneriatul global în domeniul HIV/SIDA a fost instituit în sectorul maritim

Câteva organizații internaționale preocupate de răspândirea infecției HIV au venit cu o inițiativă nouă - crearea parteneriatului global în domeniul HIV/SIDA în sectorul maritim.

Ideea a fost susținută și de Organizația Internațională pentru Migrație. Secretarul de presă al OIM, Jemini Pandya a menționat că "în lume există mai mult de 1 milion de marinari, preponderent de sexul masculin și de vârstă sexual activă, care petrec perioade îndelungate departe de soțiile și prietenele lor".

Un studiu recent a demonstrat că 53 % din marinarii chestionați au răspuns că apelează la serviciile lucrătoarelor sexului comercial, iar 73 % dintre ei au indicat că niciodată nu utilizează prezervative.

Scopul parteneriatului global în domeniul HIV/SIDA în sectorul maritim este identificarea comportamentului riscant determinat de infecția HIV și îmbunătățirea accesului la serviciile medicale și testare la HIV.

Ce știm și ce nu știm despre infecțiile cu transmitere sexuală?

Din partea redacției:
Cred că este nedrept ca denumirea bolilor „venerice” să vină de la Venus, zeița frumuseții și a iubirii la romani. Dar pentru că acesta este adeseori prețul iubirii - sacrificarea sănătății, carierei, familiei și chiar a vieții pentru un pic de plăcere, Vă propunem în continuare un interviu, realizat cu dl Viorel Calistru, medic șef-adjunct al Dispensarului Republican de Dermatovenerologie, despre modul cum să ne protejăm sănătatea și iubirea!

Cât de grave sunt infecțiile cu transmitere sexuală în viața noastră?

Infecțiile cu transmitere sexuală (ITS) sau bolile venerice reprezintă o povară grea pentru toate țările lumii și sunt deosebit de grave, dacă ne gândim la prejudiciile sociale și medicale pe care le aduc societății și oamenilor. Infecțiile cu transmitere sexuală afectează deopotrivă bărbații și femeile, indiferent de vârstă. Cauzele răspândirii acestora sunt multiple și țin în special de nivelul scăzut de educație sanitară, cultură sexuală, neglijarea măsurilor de protecție individuală, precum și de amânarea adresării la medici, în cazul suspectării anumitor simptome. Drept consecințe, din cauza netratării la timp a gonoreei (la femeile gravide), copiii nou născuți sunt expuși pericolului de a se naște orbi, iar dezvoltarea hlamidiozei și a herpesului genital la femei poate conduce la infertilitate, avorturi spontane, cancer de col uterin. Bărbații, care nu tratează corect și la timp infecțiile cu transmitere sexuală, se confruntă cel mai des cu probleme de invaliditate, prostatite cronice, impotență și sterilitate.

Care sunt cele mai răspândite infecții cu transmitere sexuală?

Infecțiile cu transmitere sexuală sunt destul de numeroase și au circa 20-30 de agenți cauzali. În general, infecțiile cu transmitere sexuală se împart în trei categorii: infecții bacteriene, infecții virale și micoze. Dintre cele mai frecvente, menționăm: *infecțiile bacteriene* – gonoreea, sifilisul, gardenerela; *infecțiile virale* – HIV, herpesul genital, papiloma virusului uman, hepatitele virale B, C, D și citomagalus virus; *infecțiile produse de protozoare* – tricomoniază vaginală, candidozele urogenitale și *infecțiile produse de paraziți* – scabia și pediculul pubis.

Cu toate că în ultimul timp se întreprind măsuri sporite pentru combaterea bolilor venerice, rezultatul nu este întotdeauna cel așteptat, pentru că tinerii continuă să întrețină relații sexuale cu parteneri ocazionali, care, în lipsa utilizării mijloacelor de protecție, transmit infecțiile de la unul la altul, fapt ce conduce la extinderea rapidă a acestor infecții în rândul populației.

ITS se transmit... prin contact sexual neprotejat. Mai există și alte căi?

Într-adevăr, transmiterea acestor infecții are lor preponderent pe cale sexuală, de aici și numele comun pe care îl poartă. Totuși, în cazul HIV/SIDA și hepatitelor virale B, C și D, infecția poate fi transmisă atât pe cale sexuală (de la o persoană infectată), precum și prin sânge sau prin alăptarea copilului (de la mamă - la făt).

Sifilisul și gonoreea, spre exemplu, pot fi transmise și pe cale habituală. Totuși, pe această cale infecțiile se transmit mai rar și se întâlnesc, de regulă, la copii, în rezultatul nerespectării regulilor de igienă personală. Există o obișnuință ca mama să îi rugume mâncarea copilului și apoi să-l hrănească; ori să determine gustul mâncării cu lingura, după care să îi dea copilului. Aceste practici trebuiesc excluse, deoarece, în cazul unor erupții ale bolilor, localizate pe mucoasa cavității bucale la mamă, aceasta îi transmite infecția copilului. Sifilisul poate fi transmis și prin sărut, dacă erupțiile infecției se află pe mucoasa buzelor.

Am citit că cele mai multe dintre ITS sunt asimptomatice... Cum să știm că am contactat o infecție cu transmitere sexuală?

Unele infecții cu transmitere sexuală cum sunt trihomoniază, gonoreea, hlamidioza pot fi neobservate, în special, de către femei (o simplă secreție vaginală, senzații neplăcute la micțiune). La bărbați, semnele caracteristice ITS sunt mai evidente (ulcerații, ganglioni limfatici măriți, eroziuni în regiunea organelor genitale, secreții uretrale, dureri și usturimi etc.). Dar sunt și cazuri când boala evoluează latent, fără semne clinice, ceea ce înseamnă că există o mare probabilitate ca bolnavul să nu se adreseze la medic la timp. Drept urmare, infecțiile se învechesc, devin cronice și se vor supune foarte greu tratamentului.

Există posibilitatea tratării infecțiilor cu transmitere sexuală prin metode populare?

Nu. Infecțiile cu transmitere sexuală pot fi tratate doar de medicii-specialiști. Persoanele care au încercat să se trateze singure au suferit eșec, au transferat boala dintr-o formă acută într-o formă cronică, ceea ce a condus la mai multe complicații – infertilitate, avorturi spontane (la femei), impotență, prostatită cronică (la bărbați).

Ce medici trebuie să consultăm în cazul în care ne confruntăm cu o infecție cu transmitere sexuală?

Se recomandă de adresat medicului dermatovenerolog, ginecolog sau medicului de familie din localitatea de reședință, precum și de la orice instituție medicală publică din republică, inclusiv la Dispensarul Republican de Dermatovenerologie (or. Chișinău, str. Costiujeni 5/1, tel. 794119), unde există un laborator performant de diagnosticare a bolilor. Metodele avansate de conduită terapeutică, care există actualmente, permit colectarea analizelor și confirmarea diagnozei cu urmărirea eficacității tratamentului conform tuturor standardelor internaționale.

Cu această ocazie, aș dori să încurajez tinerii să nu amâne adresarea la medicii specialiști, mai ales că examenul medical și tratamentul (în instituțiile medicale de stat) sunt confidențiale, ceea ce înseamnă că fișa bolnavului conține doar o cifră-cod (fără înscrierea numelui bolnavului, vârstei, localității etc.), pe baza căreia se completează toată documentația ce ține de rezultatele de laborator și tratamentul de ambulator.

Cum ne putem proteja, totuși, de ITS?

Prin promovarea unui comportament sexual responsabil. Contactarea infecțiilor cu transmitere sexuală este rezultatul comportamentului sexual iresponsabil (relații intime cu persoane ocazionale, necunoașterea mijloacelor de protecție individuală). În căutarea partenerului ideal sau a jumătății sale, se întâmplă ca unii tineri să practice un adevărat „vagabondaj sexual”, ceea ce adeseori are repercusiuni negative pentru sănătatea lor.

Într-o relație de cuplu, este bine să existe parteneri fideli. Dacă se întâmplă, totuși, situații necontrolate în relațiile intime – folosirea prezervativului este singura opțiune.

Câtă încredere trebuie să avem în prezervativ atunci când vorbim de transmiterea ITS și protejarea sănătății?

Cea mai mare încredere! Dacă este folosit corect (este sigilat, nu are termenul de valabilitate expirat), prezervativul protejează 99 la sută. În plus, este o metodă contraceptivă foarte eficientă.

Un mesaj pentru cititorii noștri...

Ce poate fi mai sublim decât dragostea pentru o persoană

iubită, de care ne simțim atrași pe plan afectiv, spiritual și sexual... În cazul unei relații intime sincere, reciproce, sexualitatea influențează benefic sănătatea, cu singura condiție ca partenerii să fie responsabili pentru acțiunile lor.

Comportamentul sexual vorbește despre demnitatea persoanei, cultura sexuală și inteligența acesteia. De ITS nu te poți îmbolnăvi, dacă vei ști cum să te protejezi. Totuși, dacă există o suspiciune la ITS, nu ezitați să vă adresați la medic. Cu cât se întârzie mai mult, cu atât tratamentul și vindecarea sunt compromise.

Interviu realizat de Victoria TATARU

„HIV și SIDA - problema întregii societăți”

Scopul concursului este intensificarea activității mass-media pentru elucidarea tematicii HIV/SIDA/ITS, pentru informarea publicului larg despre necesitatea și importanța prevenirii infecției HIV/SIDA/ITS, reducerea stigmei și discriminării față de persoanele infectate cu HIV.

La acest concurs sunt invitați să participe jurnaliștii edițiilor periodice, posturilor de radio și TV, agențiilor de presă și revistelor electronice naționale și locale. La concurs vor fi acordate următoarele premii:

Presa scrisă:

Premiu I – 300 USD; Premiul II – 200 USD

TV:

Premiu I – 300 USD; Premiul II – 200 USD

Radio:

Premiu I – 300 USD; Premiul II – 200 USD

Agențiile de presă

Premiu I - 250 USD

Revistele electronice

Premiu I - 250 USD

La concurs sunt admise materialele care au fost publicate sau difuzate în perioada 1 ianuarie – 10 decembrie 2009.

Materialele pentru concurs trebuie să fie depuse la birou (în format copii sau originale ale articolelor publicate, CD sau DVD cu materialele audio și video), prezentate personal sau expediate prin poștă până la data de 10 decembrie 2009 la adresa: Fundația SIDA Est-Vest (AFEW), str. Bănulescu Bodoni, 57/1, etaj 3, oficiul 324.

Dosarul cu materiale urmează să includă și o scrisoare de aplicare, în care să se indice denumirea concursului și categoria, numărul materialelor la tema respectivă difuzate / publicate cu menționarea datei apariției fiecărui material jurnalistic și semnătura redactorului șef al instituției pe care o reprezintă jurnalistul. Locul și ora festivității de premiere vor fi anunțate suplimentar.

Pentru informații detaliate, contactați:

Olga Osadci, tel. 22 84 86, olga_osadci@afew.org

Elena Bodișteanu, tel. 22 84 86, elena_bodishtyanu@afew.org

“Sexualitatea poate deschide sufletului posibilitatea înfloririi și a realizării tuturor puterilor lui sau poate deveni blestem, cauză a nenumăratelor boli sufletești și trupești, izvor de tragedii în viață. Omul este liber să aleagă o cale sau alta.”

Prof. V.V. Zenkovski

Reprezentanța în Moldova a Fundației SIDA Est-Vest (AFEW) cu suportul financiar al Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei, sub egida Ministerului Sănătății anunță un concurs pentru toți jurnaliștii din instituțiile mass media, care realizează materiale în presa scrisă și electronică.

A fost lansată pagina web a UNICEF Moldova

Reprezentanța Fondului Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) în Moldova și-a lansat pagina web <http://www.unicef.org/moldova/ro/> sau www.unicef.md.

Pagina UNICEF Moldova oferă informație utilă la tema copiilor și drepturile acestora, precum și comunicate de presă, istorii de viață, galerii foto. O rubrică separată este consacrată și tematicii HIV/SIDA (HIV/SIDA și adolescenții vulnerabili - <http://www.unicef.org/moldova/ro/11937.html>).

Potrivit unui studiu realizat de UNICEF în rândul tinerilor, jumătate dintre persoanele infectate cu HIV în Moldova au vârsta între 20 și 29 de ani și doar 1 dintre 8 tineri știe care sunt căile de transmitere a infecției HIV/SIDA, precum și metodele de protecție a acestora.

Conținutul site-ului va fi completat și actualizat cu cele mai relevante informații, publicații, studii și cercetări din domeniile de activitate ale UNICEF (protecția copilului, problemele adolescenților, accesul copiilor la educație și serviciile de sănătate, violența și abuzul împotriva copiilor, justiția juvenilă, impactul migrației, politici sociale pentru copii) ș.a.

Materialele Campaniei Mondiale împotriva SIDA pot fi comandate on-line

Tematica Campaniei Mondiale împotriva SIDA din acest an este "Accesul Universal și Drepturile Omului". Tematica a fost aleasă pentru a aborda necesitățile critice în protecția drepturilor omului și obținerea accesului la serviciile de prevenire HIV, tratament, îngrijire și suport pentru toate persoanele care au nevoie. Acțiunea reprezintă un apel către Guvernele țărilor pentru a elimina legile ce discriminează persoanele care trăiesc cu HIV, femeile și grupurile marginalizate. Guvernele sunt îndemnate să-și îndeplinească angajamentele asumate privind protecția drepturilor omului în cadrul Declarației de Angajament privind HIV/SIDA (2001) și a Declarației Politice privind HIV/SIDA (2006).

Aproximativ 84 de state au raportat că dispun de legi și politici ce reprezintă obstacole în calea prevenirii eficiente a infecției HIV, prestării serviciilor de tratament, îngrijirii și suportului pentru populațiile vulnerabile. 59 de țări au legi care restricționează intrarea, șederea și obținerea permisului de ședere de către persoanele care trăiesc cu HIV în baza statutului lor de HIV-positiv, discriminându-le libertatea de mișcare și dreptul la muncă.

Materialele Campaniei Mondiale împotriva SIDA pot fi comandate on-line în limbile engleză, franceză, spaniolă și rusă.

www.unaids.md

- DORIȚI SĂ VĂ FACEȚI CUNOSCUT NUMELE ORGANIZAȚIEI ÎN CARE ACTIVAȚI? - AVEȚI NEVOIE DE UN SCHIMB DE IDEI CU COLEGII DIN DOMENIU?

Completați împreună cu noi conținutul acestei publicații, propunând redacției subiecte valoroase ce reflectă actualitatea din domeniul tuberculozei și HIV/SIDA/ITS.

„BULETINUL INFORMATIV al CNC TB/SIDA” este o publicație ce concentrează activitățile din domeniul TB/SIDA/ITS, fiind distribuită gratuit membrilor Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA, specialiștilor din domeniul ocrotirii sănătății, reprezentanților ONG-urilor și jurnaliștilor.

BULETIN INFORMATIV

al Consiliului național de coordonare al programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei, editat cu suportul financiar al Băncii Mondiale în cadrul Programului TB/SIDA.

Echipa redacțională:

Redactor-editor: **Victoria TATARU**
Redactor (l. rusă): **Irina ZATUȘEVSKI**
Traducere (engl.): **Stela RAȚA**

Coordonator: **Victor BURINSCHI**
Design și machetare: **Alexandr ANISIMOV**
Responsabil de ediție: **Oleg BARBĂ**

Adresa redacției

str. A. Cozmescu, 3
MD 2009, Chișinău
Republica Moldova
Tel./Fax: 72 73 59
ccm_secretariat@mednet.md
www.ccm.md

Revista apare într-un tiraj de 500 de exemplare și se distribuie gratuit pe întreg teritoriul țării.